

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
Noiembrie 2017 (Anul IX) Nr. 105 (11/2017)

BOEM@

Live Literature

noiembrie 2017 (Anul IX) Nr. 11 (105) - 42 pagini

ISSN 20660154

Apare sub egida **ASPRA**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

11 / 2017

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău

Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactor șef: Cristian Biru

Redactori: Constantin Oancă, Coriolan Păunescu, Paul Sân-Petru, Tănase Dănăilă, A.G. Secară, Denisa Lepădatu, Maria Ieva, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Tănase Carașca (Tulcea), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Melania Cuc (Bistrița), Petru Jipa (Germania), Corina Petrescu (Satu Mare)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0740 596225**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

o Materialele trimise la redacție trebuie să fie în format electronic (Word, RTF etc.) și să conțină diacritice.

o Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional articole apărute anterior în alte publicații (inclusiv pe internet).

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Maria Timuc (p.4), Nicolae Matei (p.10), Marilena Velicu (p.11), Mihaela Oancea (p.21), Lucia Pătrașcu (p.23), Dragoș Niculescu (p.24), Maria Ieva (p.26), Mirela Ianuș Dinga (p.27), Marin Moscu (p.28), Mihai Merticaru (p.29), Vera Crăciun (p.31), Lazăr Magu, Aurel Scarlat (p.35), Claudia Bota (p.39)

Proză: Ioan Romeo Roșianu: Despre SUFLET în timpul vieții omului și după moartea acestuia (p.32), Angela Burtene: Toamna (p.38)

Eseu: Elisabeta Drăghici: Fascinația naivității (p.3)

Cronică de carte: Marin Mihalache: Mântuirea prin poezie (p.5), Dumitru Anghel: Cărări cu maci, de Carmen Antoaneta Marcean (p.8), Marian Hotca: Sub zodia unui amurg suspect (p.12), Ioan Romeo Roșianu: Adrian Țion și confesiunea ca autopoartret în oglinda vremurilor (p.13) / Despre o carte a introspecției și a monologului interior (p.14)

Note de lectură: Cristina Roșu: Despre un provincial și monoton orologiu de nisip... (p.7), Mihai Vintilă: Ulicioara patimilor (p.20), Ileana Todoran: Cuvântul autorului (p.36)

Consemnări: Ion Sterpu: Un nicalițean pe urmele lui Brâncuși (p.30), Jenică Chiriac: Cultură made in... Bărăgan / Costache Negri (p.34)

Istorie: Nicolae Rădulescu: Ofițerul de stat major Ion Antonescu (p.22)

Umor: Nicolae Matcaș: Epigrame (p.40)

Eveniment: Redacția: Festivalul Internațional de Poezie – Renata Verejanu, ed. a IV-a (p.9), Redacția: Anul Renata Verejanu - Rep. Moldova (p.16), Gina și Cezar Ionuț Andronic: Eveniment cultural la Școala Nicorești (p.25), Redacția: Lansare de carte: Petre Rău - Născut în zodia Nicorești (p.41)

Grafică:

Coperta I: Ingo Maurer - fb.

Coperta IV: Pablo Picasso - Nude and Still-life

Interior: desene de Elena Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Elisabeta DRĂGHICI

Fascinația naivității

Zâmbetul apărut pe față atunci când naivitatea colindă printre oameni poate să denote relaxare ori să fie o expresie a ironiei. Peiorativ sau nu, epitetul *naiv*, permite multă îngăduință din partea celorlalți, căci pus în balanță cu starea opusă (cea a expertului sarcastic) este mai confortabil omului comun, care agreează concepte simple și expresii uzuale. Exprimarea naivității, chiar afișarea ei, ar trebui să lase loc toleranței, căci naivitatea, vrem sau nu vrem, are rolul ei în arte și în viața de zi cu zi.

Dar ce înseamnă naiv? Și ce povară duce cel care adoptă naivitatea ca emblemă a vieții. Copilul, este desigur, un simbol al naivității, căci lipsa lui de experiență, de informații și de comportamente pervertite, exprimate față de alții, îl face candid, agreabil, adorabil și stârnește adultului nostalgia pentru copilărie. Maturul, care hotărăște să îmbrace haina naivității, este condamnat – îi este neiertată și chiar sancționată ironic menținerea trăsăturii specifice copilăriei. Căci a fi naiv, pentru adultul doct, este similar definiției din dicționar: „lipsit de experiență și de prefăcătorie, simplu, natural, credul, sincer; care arată, denotă naivitate”¹. Sensul peiorativ atribuit omului necopt: „lipsit de judecată matură; care arată, denotă naivitate, lipsă de judecată matură”¹, este de ocolit; cu toate acestea sunt nenumărate momente în care se cade involuntar în capcana naivității.

Arta, însă, în compensație, a dezvoltat un fenomen: arta naivă, iar artistul naiv este considerat „mai ales amator sau autodidact, care ignoră perspectiva, anatomia și legile proporțiilor și ale compoziției, inspirându-se adesea din pictura populară”¹. Refugiul găsit în artă de cel care iubește culoarea și desenul, de cel care dorește să-și prelungească un stadiu (cel al copilului veșnic) pare o soluție la trepidația citadină. Arta naivă, prin culorile sale vii, pure și prin formele simple, ne inundă ochii, sufletul, mintea, trecându-se printr-un proces de purificare, oferind celui care se exprimă în această manieră o cale de comunicare a propriilor trăiri și viziune asupra lumii, iar celor care privesc produsele artei naive un refugiu într-o lume curată, detașată de cotidianul cenușiu.

Și, cu toate acestea, în unele momente, un dram de naivitate dă adultului un aer candid. Poezia are și ea forme proprii de exprimare a naivității, căci printre toate artele, nu putea să se mențină în sufletele veșnic copilărești. Și-o regăsim la Iv cel Naiv și la poeziile sale. Un Iv care își recunoaște latura naivă, zona sa sensibilă, aș putea spune eu, dar care, tocmai prin naivitatea sa spune lucrurilor pe nume. Cu un moto al vieții, afișat pe site-ul său: „Nesfârșesc (un om căra în spate/un dram de naivitate//)” și cu o agendă cu titlul „ce mai fac”, care ne spune ce oferă, prin ambiva-

lența unor situații: aberez – nu aberez, ca apoi să aflăm: *advertizez, albez, animez, autoironizez, chestionez, cugetez, fără categorie, lovez, mă enervez, narez, nu etichetez,, observez, parafrizez, recomandez, reflectez, rememorez, satirizez, smsez, socializez, visez*. Haina naivității îmbrăcată de Iv ne face să acceptăm formele incorrect gramaticale ale unor verbe, dar care, scrise de el, impun o senzație unică: doar un naiv ar avea curajul de a le etala în public!

E clar că naivitatea ne ajută să trecem prin ziua de azi către ziua de mâine a lumii moderne și doar așa, naivi, putem rețraii ceea ce Iv cel Naiv ne arată fără teamă: „*călătorim pe internet/ mai mult decât în concret/ citim orwell doar ca să știm/ ce și cum să greșim/ furăm content de la vecini/ încărcăm de virtuale rușini/ dormim puțin,/ cât un suspin/ ne trezim devreme/ trăim între extreme/ ne grăbim să ajungem ieri/ nicăieri, cu adevărat nicaieri/ facem selfie, nu introspecții/ în loc de cuvinte, folosim interjecții/ citim poezie/ dar nu pe hârtie/ deschidem facebook-ul la fel de des/ ca tubul cu pilule antistres/ consumăm știri false, arsenic modern/ claxonăm intens pe drumul către infern/ de moș nicolae ne punem în ghete/ ideea de a coloniza niște planete/ violăm zilnic limba română/ și o facem lejer, doar cu o mână/ nu de noi ne e frică la toți/ ci de noi noștri dușmani, de roboți/ sîntem super-eroi/ la a produce gunoi/ iubim după program/ seara ieșim pe instagram/ și oh! cât ne mai mințim –/ noi nu greșim, noi nu păcătuim//”².*

Marcată de naivitate sau nu, viața decurge parcă fără a ține seama de frământările omnirii. Arta hrănește, poezia alină, povestea sau romanul creează un univers. Dacă ne întrebăm care e locul naivității în viața oamenilor ne-am putea gândi la replica pe care o dă unul din personajele lui Liviu Rebreanu din romanul *Adam și Eva*: „naivitatea e virtutea divină”³, arătându-se plin de candoare. În drumul către desăvârșire ne rămâne să privim naivitatea ca un proces, care din când în când, se întoarce la origini, îi transformă pe oameni mari în copii, îi întoarce către ei înșiși, ca apoi să îmbrace forme filosofice și să-și continue existența. Naivitatea fascinează și lasă loc artei să se exprime prin forțele ei: puritatea, candoarea, inocența.

¹ <https://dexonline.ro/definitie/naiv>

² *idem*

³ *idem*

Maria TIMUC

ca două aripi care nu se cunosc

te ating numai în gând și mâna mea înțelege sensurile
acelor de ceasornic agățate ordonat
între două forme de relief
între două neliniști mareele
își unduiesc trupurile
albastre
nu mai trece nici o secundă fără
tine

a încremenit timpul între mâini
și când atingem mișcarea din lăuntru a două flori
se îmbrățișează ele
în îmbrățișarea noastră
și brațele gândului meu în brațele gândului tău
anulează spațiul până acolo unde suntem un punct
din care încep și sfârșesc simultan parfumuri crucificate
în cea mai frumoasă iubire

cum ne-am trezit unul în altul ca două aripi
care nu se cunosc
deși poartă aceeași pasăre cu numele ascuns
în aer
să pot înțelege că ești inima mea
răsturnată în toate secunde
când credeam
că nu existi...

dincolo de ierburile care m-au îmbrăcat
cu miresme sălbatice
dragostea mea
te face Eu
și de aceea mă vezi în oglindă
când te privești și-ți așezi barba de aer de parcă aștepti
să treacă prin ea pasărea din mâna mea din aripa mea
din mâna ta din aripa ta
din această fuziune a mângâierilor
care se prăbușesc în oglindă
și te iubesc!

tu-mi spui doar priviri

numai priviri îmi spui
și le umpli cu turtă dulce
cu un strop de ploaie,
eu locuiesc în el,
prin strop, mă văd pe mine
în tine și n-am loc destul,
parcă-i prea strâmt în tăcere să cânt
și-n ea să m-ascund
de cuvintele nespuse
și de nopțile tale albe,
și de acele de ceasornic în care măsoari

următoarea întâlnire întâmplătoare
a ochilor tăi cu mine...

mă gândesc că acum vei mișca genele
cum vântul
mișcă ușor crengile renăscute
și sub ele îmi voi aminti
cum m-ai iubit în imaginație
acolo unde spațiul s-a dilatat
ca o zi răsturnată pe ușa de la bucătărie
și sub geana ta ușor întoarsă spre cer aș putea
să mă văd
goală,
încheindu-mi iubirea la nasturi ca pe-o rochie
după ce s-a murdărit cu ușoare urme de vodcă
și aș putea să mă adun din tine
după ce m-am făcut cioburi
de rouă
și în ochii tăi am păcătuțit iarăși,
m-am ascuns într-o
mie de îmbrățișări dintr-o dată
pentru ca atunci când ne vom întâlni
tu să-mi spui din cealaltă
parte a ochilor un salut nedeslușit
pentru necunoscuți...

niciodată două frunze nu s-au întâlnit

tu ai fost o frunză liniștită pe drum,
tocmai am trecut
pe acolo desculță, ai râs, am încetinit visul care
mergea
înainte de mine să aștepte primăvara fiindcă
atunci
puteam să te întâlnesc privind în sus,
înspre copacul
care ține cerul pentru tine foarte aproape
tu ai fost toate frunzele cu ochii agățați într-o
lumină nescrisă, tocmai trec pe drum și-mi
ascult
trecerea cum ascultai zilele în care promiteam
să
fiu o rugăciune pentru absența ta
și primăvara rotește un evantai deasupra
întâlnirii noastre
și viața se face curcubeu înainte de ploaie
fiindcă
tot sunt dezbrăcată de florile pe care le-am
purtat
și, uite, un deșert se pregătește
să-și arunce nisipurile peste amintiri
dar pe tine te așteaptă
primăvara în care m-am întors anume
să împletesc o ascunzătoare pentru
mângâieri
și eu, cu rochia verde
mă întorc să așezăm dimineața pe pernă
și să ne odihnim, în sfârșit, ca și cum nu ne-am fi
rătăcit niciodată fiindcă niciodată
două frunze nu s-au întâlnit...

Marin MIHALACHE

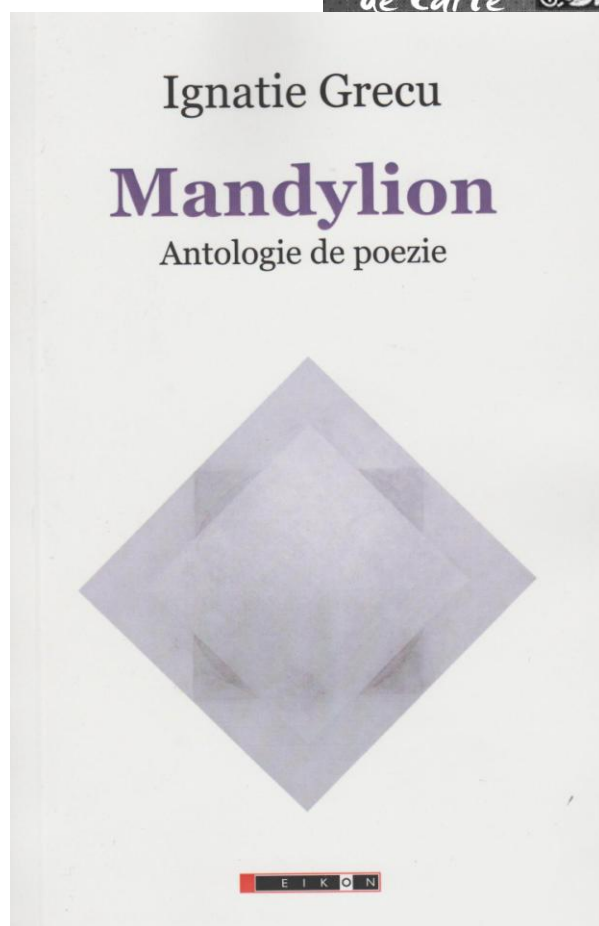
Mântuirea prin poezie

La Editura Eikon a apărut cea de-a cinci-sprezecea carte de poezie a Părintelui Protosinghel Ignatie Grecu de la Sfânta Mănăstire Cernica, „Mandylion”, Antologie de poezie, 500 de pagini, cu un la fel de antologic și memorabil „Cuvânt înainte” intitulat „Mântuirea prin poezie”, 38 pagini, de Dan Verona, coperta Paul Gherasim: „Bolta de lumină”.

Titlul antologiei „Mandylion”, cu adevărat inspirat, folosind o expresie a poetului Ignatie Grecu, este o „pânzătură” sfântă, pe care a fost imprimată prin minune fața Domnului fără a fi lucrare a mâinilor omenești. Tot așa își explică părintele-poet geneza propriei poezii, cum se poate citi și pe coperta de pe spatele cărții: „Poezia mea / trecătoare pânză a cuvântului / pe care s-a întipărit / ca prin minune / pentru totdeauna / chipul Tău, Doamnel!” (Poezia mea). Aceeși este și concluzia maestrului Dan Verona în admirabilul său „cuvânt înainte” din care, profitând de generoasa sa permisiune, nu vom pregeta să cităm substanțial și copios în acest anunț editorial: „Credința fără margini în poezie, credința că în „pânzătura” ei este imprimat chipul Logosului întrupat spre mântuire și vindecare îl poate așeza pe fericitul protosinghel, părintele Ignatie Grecu de la Cernica, în frumoasa și tot mai mica familie a celor care viețuiesc și scriu în umbra lui Dumnezeu.”

Scrie cu profund spirit de observație, eruditul om de cultură creștină și mare poet Dan Verona, despre confratele său întru poezie Părintele Protosinghel Ignatie Grecu: „Vocea nu e puternică, cine îl ascultă slujind o asemănă mai curând cu nesfârșit de blândă, vesela, neprihănită lumina lină; așa este și poezia lui: luminează discret, lasă impresia că mai mult tănuiește decât dezvăluie, că mai mult ascultă decât vorbește, poți bănuși schimburi de mesaje între vizibil și invizibil, dar mereu încearcă să pună stavilă marilor revărsări”.

Într-un articol intitulat „Poezie și evlavie” publicat în Numărul 12 al revistei România Literară în 2015, cunoscutul critic literar Alex. Ștefănescu scria: „Ignatie Grecu și-a însușit creștinismul, l-a transformat în modul lui de a vedea lumea. El privește totul cu o atenție respectuoasă și cu dragoste. Pășește în lume cu sfială. Renunță la orice formă de paradă a eului, străduindu-se să nu tulbure prin prezența sa armonia existenței, în schimb este ultrasensibil la ce se întâmplă în jur”... „Idealul poetului este ca prezența lui să treacă neobservată și nici măcar să nu poată fi dovedită, iar poezia lui să înmiresmeze văzduhul...” Tot în același articol Alex. Ștefănescu scrie că poetul Ignatie Grecu nu scrie o poezie ostentativ dogmatică, prozelitistă, că poetul nu este atent să nu încalce regulile „corectitudinii ecleziastice”. Poezia lui Ignatie Grecu, scrie Dl. Alex. Ștefănescu „Este o poezie de inspirație religioasă, dar este poezie, nu imn sacerdotal.

Poetul scrie cu un entuziasm mistic autentic, spre deosebire de alții care folosesc limbajul predicilor.”

„În cele din urmă” scrie maestrul Dan Verona în „Mântuirea prin poezie”, la poetul Ignatie Grecu „lacrima grăbește poezia să devină rugăciune; prin purtarea de grijă a Iubirii, omul interior poate spera la Scara Avei Ioan din Muntele Sinai. Căci Domnul și poezia sunt stâlpii de miresme ai poetului, pe care-i poartă în inimă, știind că Domnul nu poate vorbi în proză.”

Bun cunoscător al poeziei preotului-poet, maestrul Dan Verona a ajuns la justa concluzie că „Dacă ar fi să descifrăm o temă care să unifice diversitatea trăirilor din poemele părintelui Ignatie, aceasta ar fi tema mângâierii, mai bine zis a Mângâierii, o mișcare de dragoste dinspre Dumnezeu spre om.”... „În sânul acestei teme (a Mângâierii), părintele Ignatie dezvoltă o frumoasă mistică a păsărilor. Păsările împodobesc, încă din ziua a cincea a Facerii, naosul poeziei într-o revărsare de metafore, simboluri, imagini sacre, respirații profetice.”... „În acest imens concert al înaripatelor lui Dumnezeu, lângă Pasărea Măiastră din imaginarul românesc, lângă „amărâta turturea”, care a băntuit începuturile poeziei românești, se adaugă acum și miezonoptica privighetorilor

(continuare în pag. 6)

păstorite de părintele Ignatie; se adugă și slujba ceasurilor de peste zi din ritualul cucului; și gălăgia copilăroasă a vrăbiilor ca o aureolă în jurul turlelor bisericii; mierla își are și ea ora ei de psalmodie; și ciocârlia are o slujire: de a deschide cerul cu cântecul dimineața în zori; nu pot lipsi nici rândunelele, „mici suveici țesând/prin ițele nevăzute/ale văzduhului/fugare note/într-o albastră, ce-rească simfonie; - păsări, toate dând slavă lui Dumnezeu, cu misiunea de a frăgezi carnea înnegurată a auzului, oferind omului posibilitatea participării la marea „liturghie cosmică”, așa cum o concepeau Părinții. Căci omul nu se poate mântui, o spun și poemele de față, decât împreună cu întreagă Creație, întorcându-se transparent și primitor de mesaje cerești la sânul marelui Poem al Fericii.”

Poetul Ignatie Grecu vede lucrarea lui Dumnezeu, manifestările harului Duhului Sfânt în toată creația precum Origen scria la începuturile creștinismului: „Arta divină care se manifestă în structura lumii nu este vizibilă doar în soare, în lună și stele, ea s-a exersat și asupra pământului, într-o materie mai subtilă: mâna Domnului a avut grijă și de corpul celor mai mici animale și, cu atât mai mult, n-a neglijat sufletele. Ea n-a uitat nici plantele pământului, fiecare cu un detaliu purtând amprenta artei divine.” Scrie eruditul poet Dan Verona despre temele predominante în poezia protosinghelului-poet de la Cernica „Trebuie spus că atât păsările cât și florile, magnoliile, sălciile, cireșii, vișinii, nucii, salcâmi, teii, plopii, stejarii fac parte din peisajul mănăstirii Cernica, un colț de univers care dezvăluie alcătuirea minunată a Creației, în măreția ei inepuizabilă. Cu această precizare încercăm să descifrăm în continuare în poezia fericitului protosinghel „rațiunile iubitoare” pe care Logosul divin le-a semănat pretutindeni, de astă dată în chip de Grădinar.”

Scrie în continuare maestrul Dan Verona „Dacă ar fi să zugrăvim pereții de aer ai cosmosului cernican (poemele având o puternică dispoziție picturală), am adopta stilul erminiilor răsăritene, încercând trei registre: primul, la bătaia de jos a orizontului, ar fi registrul florilor; al doilea, al speciilor de mijloc, arbuști sau arbori exotici, cum ar fi magnolia sau măceșul (singuratic); al treilea, al arborilor mari și al pomilor roditori, unii din ei, la apogeul înfloririi, închipuind cerești procesiuni liturgice.” Iată un minunat poem în care cerul și pământul se întâlnesc în imagini de o rară frumusețe: „Cireșul mic s-a înstelat/Cu flori de aur și rubin / Uimit atunci m-am aplecat/Să îl sărut pe creștet lin./Dintr-un toiag de lemn uscat/Pe care găzele îl țin / Cireșul mic s-a înstelat / Cu flori de aur și rubin. // Cu lacrimi multe l-am udat / Vărsând suspin după suspin / Și, peste noapte, din senin, / Necunoscut și minunat, / Cireșul mic s-a înstelat!...” (Cireșul mic)

Sau, scrie mai departe maestrul Dan Verona „Împodobiți în veșmintele lor de floare, cireșii au înfățișare de arhieriei în față lumii.” Într-un

Boem@ (105) 11/2017

alt poem: „Bătrânii tei sunt plini de floare / Slujind ca preoții-n sobor / Dau tuturor mireasma lor / Ca pe un dar și-o binecuvântare.” Tot astfel scrie Dan Verona „Iată și slujirea în priveriștea toamnei –poetul poate găsi motiv de frumusețe: „Îmbracă toamna codrul iar / Cu purpuri și stihare. / Copacii au veșminte rare / Ca slujitorii la altar.” În alt poem tot de o deosebită frumusețe, poetul Ignatie ne revelează: „Copacii-s plini de poezie / Când Domnul slavei îi îmbracă / În strai smerit de promoroacă, / Beteală nouă, argintie. // Ai vrea ca vremea să nu treacă / Și pe pământ ca-n rai să fie. / Copacii-s plini de poezie / Când Domnul slavei îi îmbracă. // Se duce clipa! Și ce dacă! / Cu ea și noi ne ducem! Fie! / E-atâta pace, armonie, / Pe chipul celui care pleacă.” (Copacii-s plini de poezie)

„Caracteristic pentru acest registru este suflul liturgic care” scrie Dan Verona „unește într-o singură respirație diversitatea de slujiri din sânul grădinii (naturii), biserica își iese din sine împărtaşind grădinii din darurile sale, așa cum Dumnezeu Se împărtaşește lumii prin energiile Sale de negrăit, iubitoare, susținând lumea, transfigurând-o și ferind-o de a se prăbuși în neant.” Mai mult decât atât „Cu timp și fără timp, grădina-biserica, în care se oglindesc înțeleghătoare grădinile cerului, continuă să se roage și să laude pe Domnul, însuflețită liturgic: „Mulțime de arbori slujind / În pridvor de înserare / Sărută neconținut / urma pașilor Lui / cu plecaciuni adânci...” (În foișorul inimii)

Cu ani în urmă Constanța Buzea scria în România Literară despre poetul Ignatie Grecu: „Îmboldul e de la Dumnezeu, și peisajul, și materia cuvintelor, dar strădania va fi a omului ales, cunoscător în ale darurilor din dar.” Tot astfel conclud maestrul Dan Verona cu privire la poezia protosinghelului-poet cernican: „În tradiția aceasta luminoasă se regăsesc poemele părintelui Ignatie, exprimate în stilul personal al omului său interior, văzând în poezie o cale de perfecționare a sufletului rugător, însetând după o „inimă compătimitoare”, arzând de milă pentru toate făpturile create de Dumnezeu, cum arată Sfântul Isaac Sirul. Căci numai poezia poate măsura adâncul inimii, prin poezie poți afla cine ești și pe ce treaptă te-a săltat iubirea.

Chicago, S.U.A

Cristina ROȘU

Despre un provincial și monoton orologiu de nisip...

"Personalitate plurifațetată și scriitor compozit"¹, Petre Rău oferea publicului un roman ce reține atenția cititorului inclusiv prin titlul metaforic: **Orologiul de nisip**. Element de anticipare pentru cititor, titlul anunță teme abordate (trecerea timpului, existența limitată, efemeră) prin cele două motive incluse (orologiul, nisipul), în esență povestea unor destine frânte.

Orologiul de nisip este un roman structurat după un model consacrat (prolog, capitole numerotate, epilog), obiectiv, cu elemente realiste (prin observarea aspectelor sociale, politice, economice - "era perioada când directorii se înmulțeau precum ciupercile, schimbați des, într-o repeziciune și o disimulată constrângere de adaptare a societății la noul regim"), de dragoste (prin eșecul sentimental al protagonistei și nu numai), dar bazat pe acronie (primele pagini prezintă deznodământul, "concluziv", așa cum remarcă Mihail Gălățanu).

Acțiunea se derulează într-un decor citadin aproape recognoscibil: "strălucirea de odinioară a marelui oraș de la Dunăre devenise o pulbere fină, dar umilă, care l-a sufocat, (...) mai respira doar de pe urma marelui combinat (...) în plină agonie, aproape o ruină. (...) Orașul era o rană, părea un mormânt deschis și peste el plutea o tăcere vinovată și apăsătoare."¹ Astfel, în mediul ostil, degradat și sufocant al orașului, oamenii par să fie condamnați la nefericire.

Protagonista este Magda, o femeie "înaltă, șatenă, cu ten alb și catifelat (...) remarcată de mulți bărbați", sancționată de soartă pentru superficialitatea ei - "se ivise un bun prilej de a fi în atenția unor oameni importanți din ierarhia noii lumi" (p.14), dar și pentru că a răpit dreptul la fericire al unui om - "Știa că Dragoș o iubise mult, mult mai mult decât l-a putut ea iubi vreodată și de aceea dispariția lui prematură a venit ca un blestem" (p.29), mai ales că îngrijorările ei erau totdeauna legate doar de "poziția socială, a lui și a familiei, cu situația de la facultate" (p.48) și deloc în ceea ce privea suferința lui sufletească, dezamăgirea, demoralizarea - "...tu nu m-ai iubit niciodată cu adevărat, iar eu am suferit foarte mult să știu asta" (p.50).

Lucra de cincisprezece ani, fără vreun interes pentru funcții, nici pentru cei aflați în funcții, într-o întreprindere, iar soțul (de care se înstrăinase și pe care îl desconsideră), profesor universitar, îi facilitează accesul la o postură similară: "Universitatea la care lucra Magda era una particulară, nu era autorizată, iar admiterea se făcea fără examen. (...) Postul îl ocupase totuși cu ajutorul soțului" (p.23). Cantonată într-o căsnicie care iese din monotonie numai prin refugiul în alcool al soțului, dar conștientă de obligațiile materne, Magda pătrunde într-un mediu cu pretenții academice, dar pentru care nu e pregătită: comentează situația decanului, susținut politic, cu douăzeci și șapte de lucrări publicate în timp record, pline de "aberații care depășeau cadrul științific și educațional" (p.87), pe care toți studenții erau obligați să le cumpere, iar ea, fără intervenția soțului, ar fi fost silită să plece din facultate. La morga academică, limitată la aroganță și dispreț, eroina se adaptează repede: "Apela,

Petre Rău

fără jenă, la colegii ei de facultate și îl scotea pe Codruț (fiul lui Vlad, pentru care face o obsesie, uitând că e căsătorit, că e suspectat de aventuri cu secretara etc.) din cele mai imposibile situații... să mai treacă vreun examen" (p.20).

Degradarea ei continuă, lent, iar romanul este o demonstrație a faptului că timpul nu "devine necruțător numai cu cei care își pierd vremea să-l măsoare" (p.73), ci tocmai cu acei ce și-au bătut joc de el. E povestea unui eșec generalizat, pe fondul timpului irosit, al alegerilor greșite, al mediului ostil...

(Petre Rău – *Orologiul de nisip*, Ediția a II-a, Editura InfoRapArt, 2014)

Dumitru ANGHEL

CĂRĂRI CU MACI de Carmen Antoaneta MARCEAN

Volumul de versuri „Cărări cu maci”, Editura PIM, Iași, 2016, 80 de pagini, semnat de doamna Carmen Antoaneta Marcean, este cea de-a cincea carte din portofoliul de creator al scriitoarei din Suceava, apărută într-o riguroasă ritmică anuală, după debutul editorial cu placheta de poezie „Picături de suflet”, Editura PIM, Iași, 2012, urmată de „Șoapte și tăceri din toamnă”, în 2013, „Cuvinte din clepsidră”, în 2014 și „Lumini și umbre între coperti”, în 2015, toate la aceeași editură.

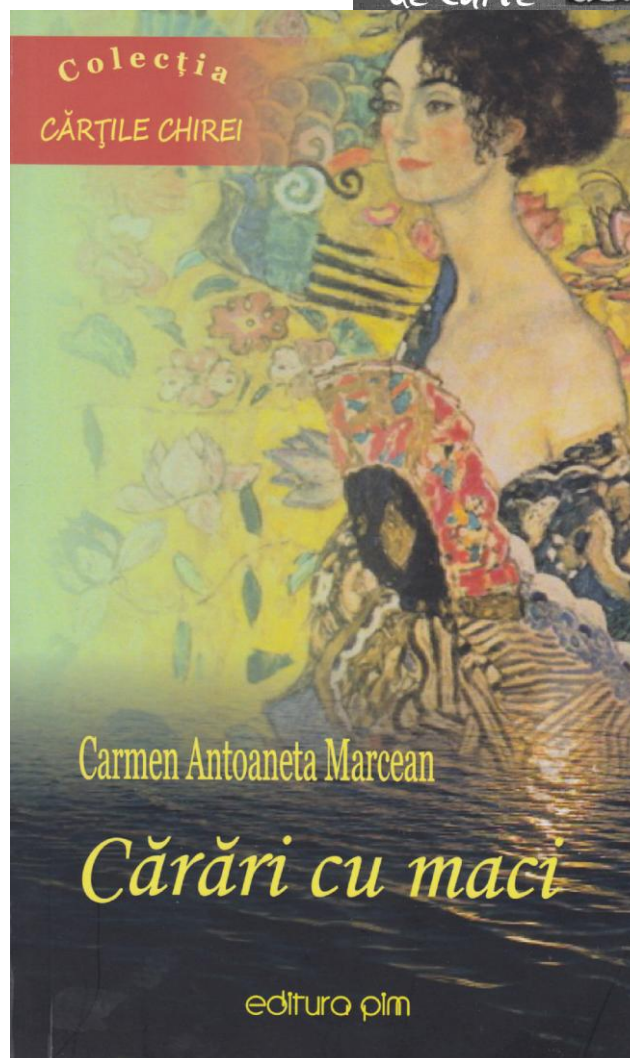
„Cărări cu maci”, volum îngrijit de doamna Rodica Rodean, editor, sub auspiciile elegante ale Colecției „Cărțile Chirei”, adună 33 de poeme, pe un parcurs calendaristic strict, 29 mai 2015 – 5 iulie 2016, și cu susținerea plastic-coloristică în roșu aprins, viril și ceremonios, al celor treizeci și una de fotografii, semnate de Ioan Marcean, după o terapie intensivă în plan sentimental, pe o fundamentală emotivă, între metafora poetică provocatoare de stări sufletești și o peisagistică-foto complementară.

Toată cartea este constituită pe un registru liric ușor imprevizibil, cu variațiuni și tonuri în contrapunct ideatic, ca-ntr-un *Preludiu* de Fr. Chopin nuanțat tulburător, salvate de o mare noblete sufletească și o implicare liric-emoțională, în ciuda unor modulații bruște și ceremonioase, dar care îi asigură poetei Carmen Antoaneta Marcean o originală recuzită de creator implicat artistic, care crede doar în idealurile sale, în poveștile sale de iubire, în neliniști de tot felul și de toate nuanțele ori capriciile unei existențe tulburate deseori de spaime pasagere: „Ca un ecou din altă vreme / Se-ascunde în petale gândul / Că suntem versul din poeme / O șoaptă într-un legământ” („Ecou din altă vreme”, p. 9).

În acest sens, pe structura unei prozodii... clasice, strofă-catren și rimă în exclusivitate încrucișată (1-3; 2-4), câteva repere tematice s-ar putea găsi în lirica poetei: o feminitate suavă uneori, pe un *menuet* festiv, săltăreț sau grațios; tumultuoasă alteori, grevată pe o alternanță canonic-erotică, cu o pondere egală în registrul grav al religiosului, și cu o decență meritorie în poezia de dragoste, ferindu-se prudent de tentațiile liricii licențioase sau de zona pornografiei cu pretenție de artă!

Nostalgii și emoții bine temperate, ca-n acordurile preclasice ale „Clavecinului bine temperat” de I.S. Bach: „Te-aștept din nou în răsărit de gând, / Să-mi fii o rază-n întuneric, / Să uit cât doare visul

Boem@ (105) 11/2017

meu plângând / În trist și crud tărâm feeric” („Așteptare”, p. 10), dar și alternativa cuminte a unei resemnări: „Din lacrimi amare / Prea ades m-am înnoptat; / Pășind spre abdicare, / În tăcere m-am sculptat / ... / Mă rezidesc în mine / Din negrele-mi tăceri” („Un înger insolit”, p. 14); pentru ca să găsească resursele necesare echilibrului; iar explicația pare a fi una orgolioasă, ca un surplus de vitalitate: „Din umbre-mi zidesc cărări spre niciunde / Și taina îmi este armură de dor, / Ecoul e mort, nu-mi poate răspunde / Gândul îmi mângâie-aripi de condor” („Ochiul din ușă”, p. 16).

Există, așadar, în „Cărări cu maci” o lirică direcționată spre o atmosferă tristă, dominată de nostalgii fără repere, pe o melodică elegiacă, în acorduri patetice: „Sub pleoape îmi plâng norii, / Toamna-i zidită-n mine, / ... / Sufletul, azi ruginit, / Către asfințit mă poartă, / Zborul meu spre infinit / Frânt e-acum, aripa-i moartă / ... / Măine e zidit în ieri, / Visul mi-e zidit în vis” („Zidiri”, p. 27); cu o vibrație lirică de-o pudică intimitate, chiar cu riscul derapajului în exces sentimental: „diminețile mele / au amintiri; / unele / sunt trepte de lumină, / altele . poartă colb de plumb pe tălpi, / dar cele mai multe / sunt zbateri; / îmi rotunjesc sub tâmpile / doruri / sau mă risipesc în

(continuare în pag. 9)

Republica Moldova

Festivalul Internațional de Poezie – Renata Verejanu, ed.IV

Membrii Juriului Internațional la ediția a IV:

Acad.Mihai Cimpoi, președinte de onoare al Festivalului, președintele Juriului Internațional,
E.S. dl Nicolae Mareș, scriitor, publicist, București
Acad.Vasile Tărățeanu, scriitor, Cernăuți,
Dr.hab.Vasile Bahnaru, scriitor, directorul IF AȘM,
Melania Cuc, poet, artist plastic (Bistrița, România),
Dr.hab. Ion Ciocanu, critic literar
Ion Cuzuic, poet, publicist, medic,
Romeo Tarhon, poet, editor, București,
Tudor Palladi, critic literar, poet,
Galina Codreanu, co-autorul proiectului, jurnalist TV
Daniel Verejanu, coordonatorul proiectului, președintele Festivalului, cercetător la Institutul de Filologie al AȘM

Secțiunea „Poezie de autor”

Aurelia Petrea, Roma, Italia - Premiul I, Felicia Ionașco, Anenii Noi - Premiul II, Tatiana Afanas-Crăciun – Premiul III, Mihai Doloton - Premiul III

Secțiunea Eseu

Vera Crăciun, Galați, România – Pr. I, Maria Tonu, Toronto, Canada – Pr. II, Alexandrina Vlas, Sîngerei, Moldova – Pr. III

Secțiunea Traduceri

Daniel Ioniță, Australia – Pr.I, Dorin Bîrcă, Anenii Noi – Pr. II, Maria Melania Rădulescu – Pr. Special al Academiei ESC

Secțiunea „Poezia în viziunea artiștilor plastici”

Cătălina Codreanu, Barcelona – Pr. I, Constanța Abălașei-Donosă, Brăila - Pr. II, Valeria Arseni, Ung.– Pr.III

Secțiunea „Compoziție”

Adrian Beldiman – Pr. I, Valeriu Mocanu – Pr. II

Secțiunea Recital/ Declamatori

Maria Chirilă – Pr. I; Elena Dabija – Pr. I; Aliona Coropcianu – Pr. III

Premiul Special al Academiei ESC:

Camelia Florescu, București, Maria Tonu, Canada, Ana Maria Gîbu, Dorohoi, Emilia Nedelcoff, Iași, Aura Dan, Tecuci, Adelina Lungu, Lilia Manole, Bălți, Ștefan Cătălin Topliceanu, Alexandrina Vlas, Sîngerei, Bîrcă Dorin, Anenii Noi, Petru Hasnaș, Zinaida Ambroci, Constantin Alexandru Copaci, București, Gela Enea, Maria Melania Rădulescu, Carla Francesca Schoppel, Iași, Bogdan Al. Petcu, Bacău, Petruț Cămuș, București, D.M.Caftoneanu, Botoșani, Mihaela Meravei

Laureați

Emil Iulian Sude, Pietrușu, Prahova, Angela-Melania Cristea, Craiova, Mihaela Mircea, Târgoviște, George-Muscă, Oana Mirela Ciupercă, Irina Diaconu, Mirela Ciolacu, Elena Predușel, Sorina Elena Petea, Brașov, Claudia Bota, Valeriu-Nicolae Nichitean, Suceava, Raluca-Maria Panait, Ghimpați, Olt, Nița-Tatiana, Eugenia Maria Niculescu, București, Sandu Roxana Elena, Slobozia, Ialomița, Adrian-Marius Ionescu, Andreea Văduvă, Prahova.

nesfârșite întrebări” („Dimineți”, p. 31), într-unul dintre puținele poeme în vers liber, fără strofă, fără rimă. Există atâta decență în patosul liric al doamnei Carmen Antoaneta Marcean, încât pare că s-ar speria de prea multă intimitate dezvăluită, deși mărturisirea este voalat sugerată de protecția versului alb.

Un balsam și un antidot al unei tristeți copleșitoare, care parcă tot timpul modifică parametrii unui optimism mereu așteptat, se găsesc tot în dragoste, într-un erotism *cuminte* ca din alte vremuri, o poezie ușor naivă dar de-o puritate angelică, pe un canon neoanacreontic de lirică românească de început, de la Costache Conachi sau Ienăchiță Văcărescu, dar și cu trimiteri livrești spre Petrarca, Alecsandri, Coșbuc: „La poarta sufletului meu / S-a întrupat fiorul unui vis: / Că în întregul „tu și eu” / Se naște versul cu iubire scris / ... / Pășim prin timp îmbrățișați, / Pe drum de vis, cât încă este, / În primăvară îmbrăcați, / Două povești, într-o poveste? („Un vis”, p. 36).

Iubirea, sentiment plinar, este izbânda fericirii și, din aceste motive, poezia de dragoste din volumul „Cărări cu maci” este ușor declamativă, pusă în spectacol, plesnind de sănătate și de zbor spre bucurii celeste: „Lasă fiorii să vină la mine! / Zidește-le drum spre sufletul meu! / Visele-mi cântă când zbor lângă tine / Și de lumină mi-e zâmbetul greu / Ești cupa mea din care sorb iubire / Și sacra împlinire-a unui dor, / Îmi ești prezentul dintr-o amintire / Și amintirea mea din viitor” („Dualism”, p. 50). Ba chiar și o lirică sentimentală pliată pe un calendar intim, între povești de dragoste și fixații emoționale venite dintr-un univers familial: „frigul ultimei clipe mă învăluie cu încăpățănare / lacrima a înghețat în vârf de geană / umbra unui sfârșit nedrept / îmi ridică, amenințător, un pumn de obidă” („Mame cernite”, p. 20); sau gânduri triste după tragedia copiilor de la Clubul Colectiv: „Îmi umblă sufletul pribeag / La mănăstiri în rugăciune / De jale poartă negru steag, / Plecând genunchii-a rugăciune” („Suflet pribeag”, p. 24).

„Cărări cu maci”, o poezie ușor atipică într-o perioadă de avânt nestăvilit al genului liric cult, în care se petrec spectaculoase modificări, de la prozodie la valențele tematice, pe un registru emoțional și o dinamică remarcabile, din care nu lipsesc, evident, excesele, într-un perpetuu carusel al noului...

Nicolae MATEI**Linișor lunecă luna**

Linișor lunecă luna, luminându-și drumul bolții
Dulce tremur, glas duios vibrează în vâlul nopții,
Trilu-i înduioșător încântă stârnind fiorii,
Freamătă dorul hoinar în cântul privighetorii.

Cheamă dragostea-n tăcere să-i fie cât mai aproape,
Se prelinge tânguirea într-un susur lin de ape.
Tresar florile-adormite, suspină prin frunze dorul,
Este cântecul de mamă ce își leagă-nă odorul.

Suave chemări străpung peste liniștea adâncă,
Iubirea n-a apărut. Tristă, mai așteaptă încă.
Liniștea-i acum deplină în grădina adormită,
A tăcut privighetoarea... Cântă inima-i rănită.

Rondul de noapte

Tăciune e cerul și stele veghează,
Ascunse sub norii în forme ciudate,
Alunecă luna încet, fără rază
Și stinsă orbecaie-n rondul de noapte.

E rece... e beznă... ce straniu-ntuneric...
Un boț de lumină străpunge cărarea,
Carul de foc scârțâie urlând himeric
Un fulger slab, palid, desfundă cărarea.

O ploaie domoală începe să curgă,
Un ropot de cai se-aude-n turniruri,
E noapte de toamnă, târzie și lungă,
Visele strălucesc în adânc suveniruri.

Iarna la Mărtinești

Frig năpraznic s-a lăsat
Peste satul amorțit
Iar decorul înghețat
Pare c-a înțepenit.

Scârțâie sub tălpi zăpada
Scoțând sunete bizare,
Geru-a scos din teacă spada,
Nimic nu se mișcă-n zare.

De prin casele-ngropate
Albe fuioare de fum
Se ridică-mprăștiat
Risipind miros de scrum.

Lângă sobă stau cuminiți
Copiii în case-acum,
Soarele, scrâșnind din dinți
Își urmează al său drum.

Vălul serii se coboară,
Frigu-i tot mai apăsător,
Luna stă ca să răsăre,
Liniște-i acum în sat.

Ulița cu dragoste

Ce frumoasă-i tinerețea petrecută-n sat la țară!
Anii ei fermecători s-au dus, n-or să mai apară.
Pe ulița de la moară, pe băncuța de la poartă
Cu sfială se țesea dragostea, întâiași dată.

Visători, vrăjiți de lună, sub salcâmul singuratic
Noi ne sărutăm cu dor, dulce, pătimăș și tainic.
Dragoste, alean și patimi în noi se aprind și ard,
Împrejur freamătă totul, tremură uluca-n gard!

Lunecând pe-a nopții boltă, stele licăresc pe cer,
Desprinse din constelații cad înspre pământ și pier
Fericiți și strânși în brațe, tandri și cuprinși de dor,
Ne alegem tainic steaua călăuză-n viitor.

...E trecut de miezul nopții. Vântul începe să bată.
Liniștea se întrerupe de un scârțâit la poartă.
- Te sărut la despărțire, pune-ți pe umeri năframa!
Cu neliniște și teamă o chemă în casă mama.

Vremea a trecut în zbor, adunând anii povară.
N-am să pot uita vreodată dragostea de-odinioară,
Sărutul ce mi l-ai dat sub salcâm întâia oară –
Cea mai dulce amintire din ulița de la moară!

Măceșul

Pe mal de râu într-un decor sălbatic
Printre hățșuri dese, ascuns prin mărăcini,
Trist și tăcut, măceșul singuratic,
Uitat de lume își legăna rugul de spini.

Cât și-ar dori să schimbe-al vieții fir,
Să se întoarcă-acasă în grădină,
Să fie mângâiat de-un trandafir,
Că doar sunt frați, el n-are nicio vină.

Nu l-a vrut mama, tăcută, mânioasă
L-a suduit, l-a alungat adeseori:
- Să nu te mai întorci la noi acasă,
Să pleci!... Tu ești copil făcut din flori...

Rondelul trandafirului

Petalele se sting ușor,
Mai tare se ascute spinul,
Albit, într-un pudrat decor
A sărutat brumei veninul.

Roșu, înflăcărat covor
A așternut pe jos destinul.
Petalele se sting și mor,
Mai tare se ascunde spinul.

Îngândurat, în prag de iarnă,
Privind, mă trece un fior
Petale-n vânt sunt anii-n zbor,
Ninsorile încep să cearnă,
Petalele se sting ușor.

Rondelul morii

Un răpăit se-aude-n ritmu-i sacadat,
Vrăjită-n cântece ulița morii,
Ecol magic se revărsă peste sat,
Un vânt ușor de seară-alungă norii.

Amurgu-ngână umbre pe-nserat,
În dulce țipăt pribegesc cocorii,
Un răpăit se-aude-n ritmu-i sacadat,
Vrăjită-n cântec e ulița morii.

(continuare în pag. 21)

Marilena VELICU

ÎNCEP SĂ CRED CĂ TOAMNA MI-E SURATĂ

Încep să mor secundă cu secundă
Când ploile de toamnă mă inundă,
Respir mai rar că nu mi-e necesar
Atâta aer trist în piept, hoinar.

Încep să fiu o umbră fără umbră,
Privirea mea, o prelungire sumbră,
Acum când toamna ruginește-amar
Cuvintele-mi sunt foi de calendar.

Încep să cânt un cântec fără notă,
Și-s rece ca un fluviu fără flotă,
Covor de frunze țese toamna azi,
Eu caut nemurirea printre brazi.

Încep să umblu singură prin beznă,
Cu dorul spintecat până la gleznă,
Un ultim trandafir, splendoare roz
Adună toamnele-ntr-un cald siloz.

Încep să plâng cu ploile odată,
Ascunsă în batista viu brodată,
Și-n ceața dimineților sunt eu
Fără-mă din preaplinul curcubeu.

Încep să cred că toamna mi-e surată,
Că-i simt arcada ochiului curată,
Eu, frunză coaptă legănată-n vânt,
Ea, gândul amorțit într-un cuvânt.

AM ÎNTREBAT IAR TOAMNA

Am întrebat iar toamna, dacă vântul
Îi tremură-nadins ramuri bolnave,
Și dacă ploaia-i cade-n rugi concave,
De ce oftează azi întreg pământul?

Am întrebat rugina de pe frunze
Cum simte ea privirile-ncordate?
Când trecători cu gânduri demodate
Bat străzile grăbiți și, fără scuze.

Am întrebat istoria, că-i dreaptă,
De ce sunt triste toamnele fecioare?
Și scârțâie povara sub picioare
Când pasul ne mai urcă înc-o treaptă?

Am întrebat amiezile-adormite
Și umbrele dosite sub umbrele,
De ce valsează ploile-n zăbrele
Acolo unde plânsul nu-și permite?

A VENIT TOAMNA

V-am spus c-a venit toamna?
Poate am uitat...
Are același cântec
Aceeși culoare
Doar noi suntem mai târzii
(să nu spun bătrâni).
Cerul e roșiatic
Frunzele indecise în cădere
Norii încă își păstrează plânsul
Pentru mai târziu...
Dar toamna e regina anului
Pentru ea mi-am păstrat cuvintele
Râsul și trăirile unice...
Pentru ea scriu și plâng
Cu penița ruginită de dor...
V-am spus c-a venit toamna?
Priviți parcul, cerul, Dunărea, poezii...
A venit toamna!

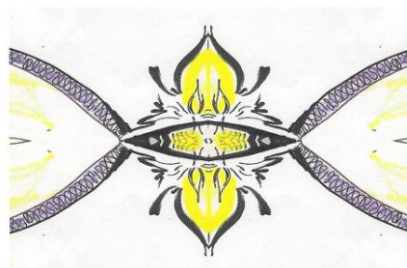
TOTU-I GALBEN,

Frunze galbene căzute
Pe asfalt, pe nevăzute,
Trecători cu pas grăbit
Calcă trupul lor strivit...

Fluturi galbeni, crizanteme,
Toamna asta ne dă teme,
Cine, ce și cum e-n ton?
Sa fii blondă cu breton.

Galbene eșarfe zboară
Sub umbrele de ocară,
Ploi cu picuri străvezii
Cad în nopțile târzii.

Totu-i galben, strada, via,
Frunzele și păpădia,
Numai tu ai ochii verzi
Și tristețea nu mi-o vezi!

Marian HOTCA

Sub zodia unui amurg suspect

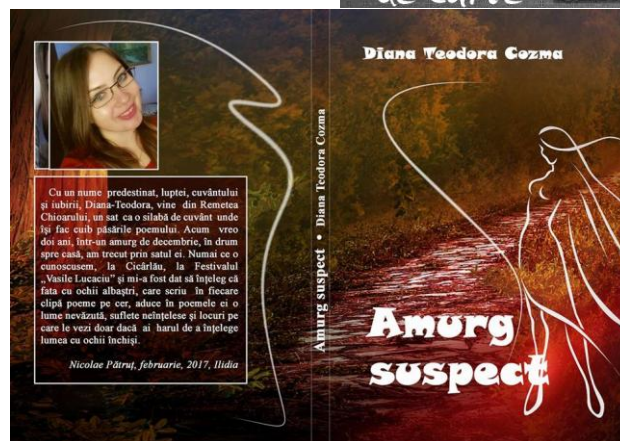
Volumul de versuri „Amurg suspect” apărut în vara anului 2017 la editura băimăreană Eurotip reprezintă cartea de debut a poetei Diana Teodora Cozma. Publicând într-o serie de reviste, *Nord Cultural*, *Nord Literar* (Baia Mare), *Poesis* (Satu Mare), *Boema* (Galați), *Caieete Silvane* (Zalău), *Constelații Diamantine* (Craiova) etc., Diana Teodora Cozma a devenit o prezență cunoscută în publicațiile cu profil literar din țară, creațiile tinerei poete bucurându-se de aprecieri elogioase din partea specialiștilor.

Volumul de față cuprinde 76 de poeme, unele dintre acestea fiind premiate la diversele concursuri literare, Diana Teodora Cozma reușind să obțină premii literare importante dintre care pot să amintesc următoarele: Marele premiu „Dr. Ion Țicu” (Ilidia, 2016); Premiul al III-lea la Festivalul Național „Vasile Lucaci” (Cicârlău, 2016); Premiul „Mihai Olos” la Festivalul concurs pentru tinerii scriitori din Maramureș etc.

În volumul său autoarea abordează diverse teme de rezonanță postmodernistă, împletite cu accente simboliste, expresioniste, romantice și onirice, uneori vădindu-se în creația sa chiar și elemente de factură tradiționalistă. Singurătatea, moartea, sumbrul existenței, misterul vieții și al morții, trecerea ireversibilă a timpului, fatalitatea soartei, somnul generator al morții și al misterului existențial, natura apocaliptică, întoarcerea spre sacru, sunt doar câteva dintre temele abordate de poetă în acest volum.

Rănille și suferința ființei în fața thanatosului sunt evidențiate poate cel mai bine în poemul „Urâta cu coasa”. Poemul scoate în lumină patimile omului contemporan care este lipsit de orice ajutor și orice speranță divină în fața morții, iar eul liric privește ca un spectator acest joc thanatic, uneori cu un umor negru, aproape sorescian: „Urâta cu coasa/ nu știe matematică./ Te scoate greșit din ecuație/ și te introduce sub/ radicalul groazei”. Trebuie avut în vedere faptul că metafora „ecuației” nu este altceva decât misterul morții care-i stupefiază și îi fascinează pe toți indivizii. În poem, moartea se manifestă pretutindeni, ea devenind un adevărat principiu al existenței noastre, un dublu al sinelui reflectat în motivul oglinzii: „Ea, urâta cu coasa/ cea pe care o priveai/ noaptea în oglindă/ Cea pe care o întrebai/ ce mai face.../ Uită-te în spatele tău,/ În dreapta sau stânga-ti/ E urâta cu coasa/ ea care îți urmărește,/ și îți numără cu atenție/ pașii”.

Minima încercare de ridicare a ființei de sub tutela morții este redată prin poemul „Pe corabia neputinței”. În acest context, eul liric devine o simplă entitate obiectuală „corabie pierdută, în sticla de zenit” ce își târăște „trupul jalnic”, mănâtă fiind de o providență incognoscibilă, aproape sinonimă cu misterul. Nostalgia vieții se împletește cu depărtarea eminesciană („dulce depărtare”) care îi conferă omului o nouă posibilitate de a se regenera, însă aceasta se va produce doar în postexistență: „Epavă pierdută-n zi și zi pierdută în noapte,/ întortocheate căi prin tine se nasc,/ poteci, cărări, popasuri prin tine/ eu străbat...”. Prin metafora „ploii de stele” din finalul poemului remarcăm un eu liric stihial măcinat de propriile principii sau gânduri contradictorii: „În paradisul gândurilor
Boem@ (105) 11/2017

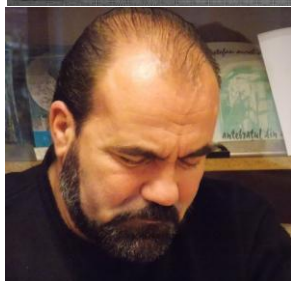
mele,/ există rai și iad și foc.”

Deosebit de important pentru acest volum este poemul „Sabath” în care poeta își definește propriul său crez artistic despre misiunea poetului în lume. Diana Teodora Cozma reușește să făurească, ajutată de muza poeziei, Euterpe, o adevărată mitologie a poemului în care singurele zeități pregnante sunt: „la-crimile”, „crinii de foc” și „sângele”. Conform crezului său poetic, poezia se naște inițial din suferință „plâng egretele amarnic”, iar această suferință incomensurabilă generează ulterior fiorul inspirativ „crini de foc”. Din combinația acestor elemente, zic eu, primordiale, se naște adevărata poezie. Metafora sângelui nu e altceva decât truda pentru creație și jertfa de sine prin care trece poetul pentru a crea poemul. Cu toate că în finalul poeziei se pot identifica elemente ce se leagă de biografia poetei, și anume că autoarea s-a născut sâmbăta: „e-un nou început pentru poezii născuți sâmbăta”, poemul dezvăluie într-o manieră criptică latura mesianică a demiurgului prin cuvânt în toposul liric peste care metafora (gr.*metapherein*) este suverană.

Citind întregul volum de versuri se poate observa predilecția poetei maramureșene pentru mitologia greco-romană. Elocvente în acest sens sunt următoarele creații lirice: „Urâta cu coasa”, „Zodia toamnei”, „Vară muribundă”, „Elixir”, „Alunecare în vid”, „Narcisism”, „Phoenix”, „Nebuni pe mare”, „În vid” etc.

Poemul „Narcisism” reinterpretează în variantă postmodernă mitul lui Narcis. Eul liric este revoltat de falsitatea și ipocrizia oamenilor care au devenit adevărați idoli pentru ei înșiși sau, mai bine spus, niște marionete dependente de propria lor frumusețe fizică și vremelnică: „Sunteți propriii voștri idoli de ceară, ce fug de lumină - ea vă arată imperfecțiunile”. În ființa lor nu se mai găsește niciun strop autentic de umanitate, sărutul simbolic în oglindă reproduce separarea acestora de sacralitate și intrarea lor într-un topos demoniac care le determină într-un final pierirea odată cu încetarea acestei frumuseți: „Unde-o fi fost oglinda aceea, ce v-ar putea reflecta/ chipul fățarnic?/ Probabil, ați ascuns-o demult în măruntaiele/pământului./ Căci numai acolo, pe nevăzute, v-ar putea fi redată/ toată frumusețea”. Motivul oglinzii capătă în aceste stihuri o conotație negativă „aceasta s-a înnegrit de furie”, surprinzând disprețul eului liric față de entitățile regresive care au ieșit din sfera umanului, dar și ideea conform căreia lumea se află într-un plin proces de desacralizare. Dacă în majoritatea poemelor sesizăm această perpe-

(continuare în pag. 15)

Ioan Romeo ROȘIANU

Adrian Țion și confesiunea ca autoportret în oglinda vremurilor

[Adrian Țion – *Nostalgia călătoriei*, ed. Napoca Star, 2017]

Cu o carte în care-și pune sufletul pe tavă ne provoacă prietenul Adrian Țion de această dată, o carte în care clujeanul cu vechi state de plată pe câmpia literelor ne poartă printr-un întreg univers.

Marcat evident de plecarea de acasă, de depărtarea de aceasta mai bine spus, Adrian Țion pune acceptul pe trecutul efemer și ne provoacă la lecturarea unei cărți răstignite-ntre un trecut tumultuos și un viitor marcat de incertitudine.

Astfel răstignit autorul ne poartă printr-o lume „dinafară”, împingându-ne la o despărțire de trecut și la o conviețuire în vis.

Adrian Țion apelează din plin la disponibilitățile sale expresive și amprentează un discurs preponderent narativ, unul evocator și confesiv în același timp, spațiu vizibil marcat de unele secvențe poematice, toate marcate și înfiorate de undele unui autentic lirism.

Este calea pe care merge el cu aceste nostalgice și captivante înfiorări, este modul în care exprimă direct, cu sinceritate și o anumită candoare infantilă uneori, intenselor sale trăiri generate de rememorări.

Așa izbutește el, în bună măsură, să impună un nou topos epic în geografia literară contemporană, un univers (s)coborât chiar din geografia unui spațiu văzut în același timp ca unul izolat, individual, particular, dar și ca unul universal, conturându-i lectorului senzația că-l cunoaște.

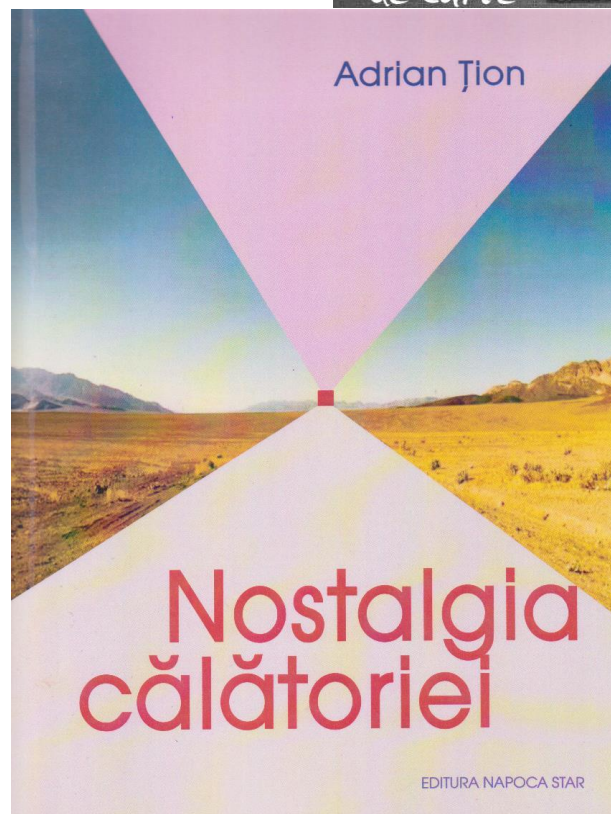
El nu scrie despre vreun spațiu tradițional, în care cei mulți și de omenie respectă în continuare un cod etic ancestral, ci despre unul interior, senzația că spațiul și timpul în care-și împlinesc scriitura confesivă devenind covârșitoare.

Vede-n același timp călătoria ca un areal de civilizație, ceva exotic, ca o fericită întâlnire cu Eul propriu, cu sinele său.

O interesantă modalitate de a călători și, implicit, de a te raporta la călătorie, bucuria și uimirea, forța de a transmite emoții, unică și inconfundabilă în felul ei sfredește-n adâncuri, iar tainele astfel relevate luminează unica viață avută.

Un mesaj de forță, transmis c-o anumită formă de sfințenie, prin vorbă și faptă, ca de la înțelepții spațiului ancestral, în care un sui-generis al trăirilor, al obiceiurilor, al hesiodicelor munci sau clipe, unul (pro)venit din vremuri imemorabile este ridicat la un rang imuabil existențial.

O mare provocare în cartea lui Adrian Țion, în acest jurnal european, note deliberat ancorate pe lumea

exterioară spațiului românesc, note în care simți nemijlocit pulsația unei plăceri a călătoriei, a unei patimi chiar.

Substanța epică a întregului volum este realmente structurată în jurul acestei stări, de-acum repere cu valoare simbolică și chiar emblematică pentru un spațiu desacralizat și, deopotrivă, pentru întreaga complexitate a trăirilor sale, a reacțiilor și percepțiilor.

De la aceste limite începe, de fapt, actul în sine confesiv, discursul fiind vădit amprentat de patima scrisului, o evidență (pro)venită din îndelungul său exercițiu artistic și stilistic. Adrian Țion scrie cu poftă de viață și împotriva unei limitări (ne)voite la realitățile cotidiene întâlnite devine un adevărat reflector analitic sub razele căruia lectorul descoperă în același timp o lume exterioară, palpabilă și una interioară.

Așa vorbim de o evidentă accentuare a lumii sale interioare, fapt recunoscut atât de interior cât și de prefațatorul Ovidiu Pecican.

Autorul fixează impresii și observații proaspete despre tot ce-l înconjoară și nimic și filtrează totul printr-o viziune propriu, în fapt chipul său spiritual.

Un personaj auctorial ce se relevă sieși, iar firul narativ al emoționa(n)telor confesiuni este din plin pigmentat cu anumite intervenții cerebrale, filosofale, menite să sublinieze fapte, evenimente și întâmplări.

Așa avem o anumită gradație a accentelor afective, paradoxal toate pornite de la pasaje cu simplu caracter informativ, evidențiate de autor tocmai prin selectarea strictă a imaginilor și aspectelor considerate de el a fi pertinente.

(continuare în pag. 14)

Ajungem la descrieri de mare forță apoi, dar fără căderi în descriptivism, la creionare de portrete, tușe groase de evocare a lumii gascone îndeosebi, un spațiu investit de el cu valențe multiple, tocmai datorită faptului că l-a marcat atât de profund.

Există (până) și pasaje cu anumite disponibilități umoristice, de mare finețe, trădătoare de valențe spirituale și cuceritoare tocmai prin naturalețea relevării lor.

O studiată simplitate străbate ca un fir roșu această carte, iar autorul speculează cumva biografismul, dar fără a face din asta o notă discordantă cu (pretextul scrierii sale de acum.

Multe stampe cotidiene între coperti, momente (re)marcate din vizitări de locuri și întâlniri, pagini ce trădează ochiul critic, bunul observator aplecat spre latura lăuntrică, de autor aplecat asupra introspecției, psihologiei.

N-ai cum să nu remarci ideea de pace cosmică pe care-o sugerează Adrian Țion în toate atmosferele (re)-create astfel, e știința sa de-a aglutina note, gesturi, elemente și simțiri.

Amănuntele devin semnificative astfel și revelații pentru spațiul devenit obiect de studiu și (pre)text de dialog cu cititorul.

Este, totodată, cale prin care el devoalează un spațiu interior, așa aflând cititorul despre toate preferințele sale artistice sau culinare, floricele sau emoționale, în fapt o întreagă lume interioară relevantă cititorului.

Astfel, ca-n toate prozele moderne, portretul lui fizic și moral se clădește simplu, pagină cu pagină, ca-ntr-un puzzle care NU se finalizează de această dată nici măcar după ultima pagină, deoarece suita de întrebări personale ale cititorului abia atunci stă să înceapă.

Cartea este cu atât mai interesantă cu cât toate cele descrise sunt observate în ipostaze aparte, întregul drum de-acum inițiat fiind făcut fie pe jos, fie pe bicicletă sau în mijloace de transport în comun, altele stingher, îngrămădit într-o mașină cu familia și prietenii.

Din acest motiv se înțelege tonul accentuat de confesiune, rod nemijlocit al însingurării sale în mijlocul lumii înconjurătoare.

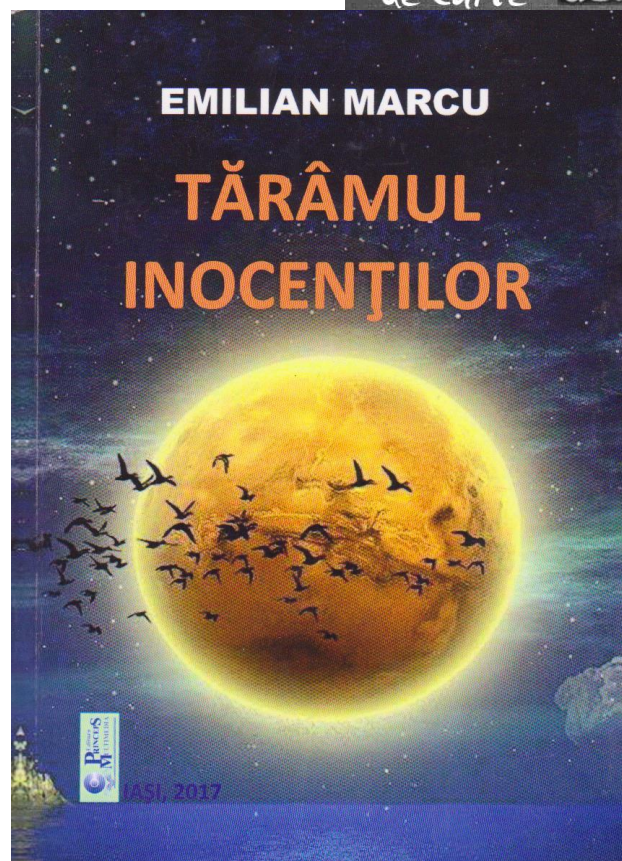
Despre o carte a introspecției și a monologului interior

[Emilian Marcu – Tărâmul inocenților, Editura Princeps Multimedia, Iași, 2017]

Cu o (nouă) carte complexă ne întâmpină și ne provoacă acum scriitorul ieșean Emilian Marcu, o voce literară bine definită în peisajul editorial contemporan, o carte complexă, cu o scriitură în care abordează multiple planuri, o carte evident a introspecției, a punerii sufletului pe tavă.

Romanul „Tărâmul inocenților” apare sub atenta îngrijire a mai multor „moașe” literare, Daniel Corbu fiindu-i redactor, Florin Dochia i-a făcut coperta, iar lector de carte i-a fost Mioara Bahna, cea care a și semnat, recent, la Edi-

Boem@ (105) 11/2017

tura Rafet din Râmnicu Sărat volumul de critică „Zidiri”, în întregime închinat lui Emilian Marcu.

Așadar, o carte care este girată de nume cu rezonanță incită cu siguranță, ștacheta astfel ridicată obligând și creând anumite linii de așteptare.

Conștient de acest lucru, de aceste responsabilități, ca și în scriitura modernă, postmodernă chiar, Emilian Marcu ia lumea sa interioară și amprentează cu ea trăirile celorlați, un demers altfel ușor narcisist, dar des întâlnit pe eșichierul literar actual.

O atenție mărită asupra amănuntului atrage, un amănunt văzut clar și direct ca fiind esențial în largul narațiunii.

Multă interogație, o aplecare vădită spre explicare de simțăminte și gesturi a autorului, dar fără cădere în descriptivism, o alunecare lentă-n spre lumea mitică a psihanalizei și înspre cea a psihologiei. În acest adevărat discurs literar dar și - foarte interesant! - un excurs făcut cu aplecare, o disertație sub formă de digresiune chiar pe propriul text, Emilian Marcu aproape că ne spune că atunci când își creionează portretele morale și fizice ale propriilor personaje lui însuși pare a vrea să își explice și să își lămurească ceva.

Ei bine, tocmai din această interesantă luptă cu sine însuși, acest autor care a abordat mai întotdeauna în opera sa extremele vieții și ale societății, tocmai din această repetiție de imagini - dar nu dintr-o limitare a limbajului! - ajunge la o dorință de subliniere, la o întărire a imaginii sau gândului.

Multă filosofie ascunde-nre copertile romanului „Tărâmul inocenților”, o filosofie subtil subliniată inclusiv grafic, prin caracterul italic, deci dorința

(continuare în pag. 15)

evidentă a lui Emilian Marcu este de a amprenta cu experiența de viață acumulată deja personajele și trăirile acestora, situație de altfel regășibilă și la mulți alți scriitori.

Deși nu adoptă strategia cu el însuși erou principal, Emilian Marcu a găsit prin această tertip calea de a spune direct ceea ce vrea, nevoalat, astfel influențând direct cititorul și actul lecturii în sine, indicând cumva direcția din care trebuie văzută și cântărită scriitura sa.

Multe ruperi de planuri, intersecții ale acestora, suprapuneri chiar, unele sparte sau delimitate de anumite imagini grafice.

Din acest motiv, pentru un cititor neavizat poate fi o carte de mici proze de sine stătătoare, proze scurte și foarte scurte, frumos înșiruite, una după alta.

Pentru cititorul avizat, însă, este o înșiruire de secvențe și imagini, de evenimente narate, ca-ntr-un film frumos curgător.

Așa, din imagine în imagine își construiește Emilian Marcu romanul, cărămidă cu cărămidă.

Totodată, în timp ce personaje principale cum sunt Sașa Ilici sau Călugărul Chiparissa sunt aplecate aparent asupra lumii exterioare, trăirile pe care și le pune-n cârcă autorul țin numai și numai de introspecție, iar această joacă are menirea de-a da forță imaginii, de a contraria, de a incita la lectură și aprofundare.

Călugărul Chiparissa este personajul care subliniază cel mai bine acest fapt, el apărând uneori cu substantiv comun, alteori cu substantiv propriu și nu este o greșală, ci numai dorința autorului de a sublinia trăirile interioare ale acestuia, monologul său interior.

Altfel spus, o dorință de-a spune că atunci când acesta gândește sau vorbește cu sine însăși nu mai este un simplu călugăr, ci ACEL călugăr, un spirit, iar calea cea mai nimerită a fost hiperbolizarea.

La Emilian Marcu personajele secundare au chiar un simplu rol decorativ, aproape în întregime în acest roman nu au chip și nume, aparțin doar grupului, gloatei, au roluri de executanți, dacă vreți.

Cel mai bine reliefează asta atunci când vorbește despre „femei”, cele puse să scormonească prin pădure, să-l caute pe Sașa Ilici, să alerge, etc.

Cred că cele mai bune pagini ale acestui roman, cele mai reușite, excelente chiar sunt cele în care Sașa Ilici se luptă cu sine însuși ca să își explice căderea-n genune, iar Emilian Marcu face din acest personaj, cu această ocazie, unul care inventariază trăiri și emoții.

Sunt pasaje de forță, unele în care trecutul și viitorul lui Sașa se luptă-ntr-un prezent și el nesigur, el fiind cel rănit la picior, căzut într-o prăpastie și fără mari speranțe că va fi regăsit.

Una peste alta, romanul „Tărâmul inocenților” al lui Emilian Marcu vine să întregască un destin literar deja bine definit, să sublinieze o prezență vie în peisajul actual, dar și să marcheze o anume cotitură în creația acestuia, în fapt o trecere de la nararea ori fotografierea lumii înconjurătoare la explorarea lumii sale interioare.

tuă desacralizare a lumii, Diana Teodora Cozma mai găsește încă resurse vii pentru scrierea unor poeme în care sacrul devine tutelar, unele dintre aceste poezii postmoderniste găsindu-și corespondențe în poemele tradiționaliste voiculesciene de inspirație religioasă. În poezii precum „Aveam un vis, Doamne”, „Eliberare”, „Grădina dintre ziduri”, „Exiști Doamne”, „Apocalipsă”, „Amurg suspect”, „Oglindire” se poate identifica un topos liric oblatuit de prezența sacrului, a ordinii cosmice, eul liric fiind împăcat cu instanța divină, dar și cu sine.

Poemul care dă titlul volumului de versuri „Amurg suspect” (de la pagina 55) reliefează prezența unei instanțe supreme peste întreg universul, de la simplele flori care trăiesc câteva zile până la astrul solar, toate acestea aflându-se sub eterna mizericordie a lui Dumnezeu: „Pe cer ai scris cu/ litere de/ foc/ că ești stăpân peste a/ lumii/ filă,/ că soarele e fără/ de/ noroc/ pe veci, el zace/ sub a ta/ eternă milă.”

Poetă a viziunii, Diana Teodora Cozma își asumă cu responsabilitate destinul său în lumea bivalentă a poeziei. În fața morții iminente, eul liric se profilează într-un „colț rece” bacovian, însă el mai are încă speranța redutabilă să admire „tavanul triunghiular”, simbolistica tavanului cu trei colțuri fiind cu certitudine o proiecție concludentă a sacralității, făcându-se aluzie la Dumnezeu trinitar (Tatăl, Fiul și Sfântul Duh) din religia creștină. Mausoleele cadaverice înspăimântă, iar „inimile fiarelor plesnind/ de la prea mult sânge pulsant în/ ventricule” („Viziune”) produce eului o continuă stare de spaimă și dezolare, însă el, deși obișnuit cu ascultarea discuțiilor thanatice („auzeam discuții despre moarte”), găsește incontestabile posibilități de anulare a fricii, solidificându-și speranța, dovadă fiind imaginea metaforică a pieptului devastat de „întâiele/ raze de soare”. Mergând mai departe cu interpretarea, în ultima secvență a poemului „Viziune” se pot identifica două structuri antitetice: „colț rece” și „raze de soare”, care se anulează reciproc, eul liric nemaipercepând nici frigul existențial al „colțului rece”, nici beatitudinea solară. Eul liric devine o prezență amorfă care se mulțumește cu plutirea nonvolatilă într-o sferă non-sentimentală.

Poemul „Sub zodia toamnei” nu este altceva decât un anti-pastel, sau mai bine spus un pastel interior în care eul liric trăiește cu intensitate sentimentul melancoliei determinat de sezonul autumnal, asumându-și totodată descompunerea naturii: „inima mea ia forma unei frunze moarte/ descompuse, pierzându-și pulsul și/ bătaia de altădată.”

Pătrunzând în universul liric al tinerei poete Diana Cozma, vom descoperi o poezie în care ludicul expresiei se împletește cu gravul sufletească, thanatosul devine o prezență obișnuită și compensatorie, iar natura aflată în ultima fază a desacralizării stă suspendată într-un perpetuu amurg, gata să alunece *ex-abrupto* în amorfism. Astfel, volumul de poeme „Amurg suspect” vine să reîmprospăteze peisajul liric al literaturii maramureșene prin tematica novatoare abordată și viziunea postmodernă asupra lumii, în care poeta, reinterpretează și adaptează cunoscutele mituri greco-latine la ipostazele lumii actuale.

ANUL RENATA VEREJANU

Scriitoarea Renata Verejanu, *Om Emerit al Republicii Moldova*, este autoarea a peste 60 de titluri de carte de poezii, romane, eseuri, opinii, pledoarii, portrete, maxime și cugetări în română, rusă, engleză, franceză, italiană, turcă, bulgară, ucraineană, chineză, spaniolă etc., cu un tiraj de sute de mii de exemplare, cărți apreciate la importante saloane internaționale de carte; este autoare a câtorva Antologii voluminoase de poezie: *Ofranda omeniei* (1989), *Eu am știut să fac din viața mea o sărbătoare* (2012), *Poetul dintre milenii* (2016) și a 12 volume de OPERE ALESE, apreciate de publicul larg; e protagonista mai multor *Conferințe științifice*, *Simpozioane*, unde opera scriitoarei a fost înalt apreciată, și protagonista unui eveniment unic în țară, care a devenit deja o frumoasă tradiție: *Festivalul Internațional de Poezie – Renata Verejanu*, la care participă sute de oameni de cultură din toate județele României, din Italia, Ucraina, Macedonia, Bulgaria, Turcia, Canada, Australia și toată Republica Moldova; e fondatoarea și editoarea pe parcursul unui sfert de veac a celei mai originale publicații color a tinerelor talente: *Revista Micul Prinț* (f.1992) și a *Ziarului "Copii Europei"*, lansat în 1997 la Năvodari în prezența câtorva mii de elevi și profesori și a președintelui României; autoarea și realizatoarea unui original dialog dintre culturi și popoare cunoscut pe toate continentele și la forurile europene: *Festivalul-Concurs Internațional al Talentelor Lumii "Micul Prinț"*, care a lansat până azi peste 55 mii de tinere talente, aducând dovada unui neam talentat; e fondatoare și președinte a *Cenaclului "Grai Matern"*, care deja de 30 de ani lunar reunește tineretul de creație (o structură unică, modernă, ce a stat la temelia creării în Moldova a noilor structuri ale societății civile), cu care a fost printre primii scriitori pe linia întâi a renașterii naționale, lucru pentru care a pătimit mult. Contemporanii scriitoarei luptătoare cunosc încă multe, multe alte evenimente de importanță vitală pentru tânăra democrație și nenumărate inițiative pentru copii și tineret, proiecte culturale, educaționale, mass-media, de binefacere cum ar fi: *Conferința Transfrontalieră a Tinerilor*, primul proiect transfrontalier al tinerilor, proiect la care participă cele mai de prestigiu instituții universitare, în calitatea lor de parteneri, din România, Ucraina și Republica Moldova; *Asamblarea în Deplasare a Tinerilor*, *Summit-ul Tinerelor Talente*, *Caravana Culturii Păcii* (de la Chișinău până la Consiliul Europei, Strasbourg, și UNESCO, Paris), *Forumul Mondial al Tinerilor*, *Marșul Voluntarilor pentru Drepturile Omului*, *Conferința Europeană a Junilor Jurnaliști* (o școală modernă de mass-media pentru tinerii jurnaliști necontaminați de totalitarism), *Lecțiile Des-*

Boem@ (105) 11/2017

chise: EU AM DREPTUL (de la Palatul Național, unde 101 copii talentați recită poeziile poetei despre drepturile copiilor) și multe alte evenimente cu care Omul de cultură Renata Verejanu a înfrumusețat și bucurat timpul vieții noastre și a promovat cultura română în lume. Multe ar fi de spus despre omul cetății Renata Verejanu, intimidat decenii, care merită susținerea și aprecierea neamului pentru care a trudit și și-a jertfit timpul vieții sale cum puțini au putut sau au dorit să facă.

La 16 ianuarie 2017 **Elena Dabija**, directoarea Centrului Academic Eminescu, deschizând evenimentul, a anunțat lansarea unui original proiect: **Anul Renata Verejanu**, susținând că Providența a dorit ca marea sărbătoare a poeziei, cântecului și dansului - pe toate Renata Verejanu posedându-le de la naștere - să se întâmple ca o frumoasă continuare a timpului eminescian, altfel zis, în timpul Eminesciadei organizate de *Centrul Academic Eminescu*. Întâlnire acceptată de poetă

(continuare în pag. 17)

drept o lansare a celui de-a 50-lea titlu de carte, care s-a dovedit a fi primul roman al trilogiei „*Geniul invizibil*” și care s-a transformat într-o adevărată sărbătoare de lansare a unui nou proiect cultural: *Anul Renata Verejanu*. Domnia Sa a remarcat că protagonista evenimentului e de felul său o ființă cu sufletul larg deschis către cei care prețuiesc frumosul. Poeta Renata Verejanu merge cu dragoste și îndrăzneală către cititor, dându-i curaj de viață și de carte, acest ales eveniment nu întâmplător urmând imediat după maratonul intitulat „Îl citim pe Eminescu”.

La Spectacolul excepțional, desfășurat cu acest prilej, au răsunit din poemele Renatei Verejanu, cântece superbe pe versuri poetice interpretate de Natalia Croitor și Valeriu Mocanu, au venit să o felicite pe scriitoare, să-i ofere o surpriză dansatorii Ansamblului de dansuri populare „Busu-iocul”, conducător artistic Mihai Chiriac; un duet superb de la Centrul de Excelență în Construcții a adus șefa bibliotecii dna Tatiana Ambroci, a onorat evenimentul un număr impresionant de personalități din Moldova, România, Ucraina, dornice de a vorbi despre opera și activitatea renumitei scriitoare. Cu mare dragoste au vorbit pământeni poetei, de la Verejenii ei dragi, d-nele Nina Pintilie și Carolina Ana, afirmând că Renata Verejanu este nu doar mândria satului, ci și a statului, a întregii Moldove.

„*Ofranda omeniei*” - astfel îi zic poetei criticii literari care îi cunosc opera, și nu doar pentru că unul dintre volumele cele mai talentate din poezia de la sfârșitul secolului XX poartă acest nume, ci și pentru harul Renatei Verejanu de a schimba mentalități, de a avea o mare influență asupra maselor largi de oameni. Se spune că numai sufletele mari știu câtă glorie este în a fi om bun. Renata Verejanu este un Om de omenie, Om de aleasă cultură. Creând de peste un sfert de veac permanent evenimente de o rară frumusețe, poeta s-a creat pe sine, a demonstrat că e o personalitate cu caracter, cu demnitate, cu dragoste față de neam și țară, - a afirmat alt colaborator al Centrului Eminescu, dna Maria Chirilă. - Poet, prozator, eseist, scenarist, regizor, editor, promotor și expert în Societatea Civilă, producător de concursuri și festivaluri naționale și internaționale, ambasador popular - Renata Verejanu este o personalitate unică în cultura românească. Nemausuportând atitudinea indiferentă a sistemului față de poezia sa originală, Renata Verejanu ia și locul editorului propriului destin și vine în aceste prime decenii ale mileniului trei cu peste 50 de volume de poezii, romane, eseuri, pledoarii, portrete, maxime și cugetări, opinii, interviuri editate în română, engleză, rusă, franceză, germană, italiană etc.

Renata Verejanu este omul care știe să fie copil între copii, și diplomat aflându-se mereu între mari personalități din diferite domenii, diferite generații, diferite țări. Renata Verejanu este unul din cei mai curajoși și metaforici poeți contemporani, este un luptător pentru adevăr și dreptate, pentru renașterea valorilor naționale în cultură și procesul educațional al tinerei generații, un destin cu un Curriculum Vitae atât de bogat și interesant cum nu ai găsi la nici un alt scriitor basarabean. Distinsă Doamnă și Poet drag, recunosc că niciodată săliile Centrului Academic Eminescu nu au fost mai neîncăpătoare ca astăzi, la lansarea proiectului: *Anul Renata Verejanu*. Vreau să citesc un poem al Renatei Verejanu, poem care ar trebui atârnat în toate instituțiile alături de *Proclamația de Independență a Moldovei*:

Ce aş putea fi, decât un adevăr

Ce aş putea fi, decât un adevăr,
O speranță a unui neam frumos...
Ce aş putea fi, decât o clipă
A timpului reîntors.
Ce aş putea fi, decât libertatea
Pentru care-am muncit o veșnicie,
Pentru care-am pledat un veac
Și cu care zilnic iubirea
Îmi hrănesc, și mi-o îmbrac.
Ce aş putea fi, precis nu un gangster
Și nu traficant de copile
De pofte nocive devastat
Și zile umile...
Ce aş putea fi pentru semenii mei
Care nu au deprins zborul înalt -
Nu stăpânul unor mișei,
Și nu destin decapitat.
Ce aş putea fi în amiezile pline
De mari speranțe din inima ta -
Poate că numai o șoaptă
Ce-o viață poate salva.

Iubirea le vede pe toate, zice Renata Verejanu, își începu discursul criticul literar Tudor Palladi, - Privită de sus și de jos și dinspre sine, creația Renatei Verejanu s-a contopit dialectic și lirico-epic cu însuși destinul dramatic al Neamului de la A la Z. Este un lucru deloc ușor, dată fiind însăși condiția umană *sui-generis* pe care omul întotdeauna trebuie s-o împlinească eminamente

(continuare în pag. 18)

cu trăirile personale la propriu și la figurat. Destinul ce-a ales-o literelor române este unul de Acasă și pentru Casă, de vreme ce scrisul ei metaforic și criptic acoperă aceste principii etico-civice și estetice dinspre inimă și rațiune, dinspre imaginație și idee firească, emblematic și charismatic.

Nouă întotdeauna și plastică, poezia verejaniană demonstrează direct și indirect vocația autoarei, „*Poetului dintre milenii*”, vorbind în pro-priu trop escatologic al Domniei Sale. Cultura imaginii și imaginea culturii fac una în scrisul ei dantelat cu figuri de stil pe potrivă talentului și viziunilor sale echilibrat-seducătoare și revelatoare, venind din acea sete inepuizabilă de nou și de spunere pe nou, adică tocmai din acea „putere creatoare” de care ne atenționa geniul eminescian altcândva. Universul liric verejanian este unul escamotabil în sensul că explorează original dinspre necunoscut nu numai domeniul socio-uman escarpat, dar și verticalitatea lui ideatică, atitudinal-per-sonală („Metafora nemuririi”, „Plâng flăcările-n mine”, „lubesc”, „Poetul metaforei în flăcări”, „Ofranda omeniei”, „Eu am știut să-mi fac din viața mea o sărbătoare”, adevărată, duelându-se într-un fel cu versul eminescian).

Comunicativă și adusă din condei, polemică și incitantă este de asemenea și activitatea epică a autoarei – atât cea publicistică, cât și cea propriu-zis prozastică, epică. Ne referim bineînțeles la trilogia „Geniul invizibil”, mai concret la prima carte a acestei scrieri – „Asasinul ratat”, un personaj literar „colectiv”, vorba vine, care este însuși „regimul” / sistemul de odinioară care a contribuit în mod tragic la demolarea Omului din om, la degradarea morală și spirituală a Neamului pe toate dimensiunile. Rănilor necicatrizate produse de acest flagel secular-milenar vor sângera încă multă vreme. Reflecțiile poetei-prozatoare relevă indubitabil multă compasiune din partea ei față de destinul dramatic al conaționalilor ei din orice punct de vedere raportat la vremurile de tristă amintire.

Acțiunea romanului-trilogie se desfășoară nu numai în inimile și în mentalitatea contemporanilor săi, dar și în stradă, în Piața Marii Adunări Naționale etc. Este o pânză epică în care Renata Verejanu a pus mult suflet, multă durere și tot atât de multă omenie, îndemn și iubire. Ca în toate lucrările ei de un gen sau altul, protagonista/protagoniștii pledează pentru triumful adevărului de noi, de identitate și de bunătate, dezvăluind totodată și plăgile sociale care au afectat omul pe dinăuntru, inclusiv pe intelectuali, pe factorii culturali, spirituali etc. Ochiul

Boem@ (105) 11/2017

prozatoarei este unul rece și pătrunzător, iscoditor și scrutaător, dar în același timp și plin de blândețe dinspre amintiri, dinspre trăirile de altădată de acasă sau din altă parte.

Omul și Pomul constituie finalmente simbolic rodul căutărilor de sine dinspre viață și adevăr în lumina decalogică a poruncilor biblice, eterne și pater-materne. Scrisul/stilul autoarei, am putea zice: un dialog încontinuu dintre autor și societate, are și deschideri non-intermitente spre sinceritate și absolutitate funciamente.

Caracterul polemic al scrierii ține și el de modul de a fi al scriitoarei crescute pe cele șapte coline/dealuri ale baștinei (Verejenii Ocnitei). Or, cinstirea localității, locului care a ales-o și a îndrumat-o, vorbind în metaforă, ne spune multe despre cei șapte ani de acasă din orice oportunitate, ca și imnificarea prin muncă și efort intelectual ale celor șapte zile ale săptămânii, care se suprapun simbolic pe cele șapte taine ale bisericii (...) deloc întâmplător. „Iubirea” pe care o crede mai bună decât „răzbunarea” în raport cu colegii de breaslă și cu contemporanii o înalță în ochii consăngenilor săi în mod legitim. Or, omul, fiind creația supremă a Domnului, nu are altă condiție decât iubirea de toți și de toate oricând și oriunde. În acest sens, trebuie să ne amintim de cuvintele lui M. Eminescu care remarcă: „Dacă o generație poate avea un merit, atunci acesta e acela de a fi credincios adept al istoriei, de a pune sarcinile impuse cu necesitate de locul pe care îl ocupă în înlanțuirea timpurilor”. Evident, trebuie să ținem cont de mersul istoriei, de evoluția lucrurilor în timp și spațiu, dar și de condiția noilor generații. În această ordine de idei Octavian Goga sublinia că „în evoluția la care e supusă viața sufletească a unui popor, fiecare generație vine cu o zestre nouă”. Renata Verejanu face parte din „generația dintre secole”. Mai mult, „cu Renata Verejanu, noi, șaptezecistii literaturii basarabene”, după cum remarcă Nicolae Dabija, „devenim o generație completă; cultivând modernitatea poemului, ea n-a făcut poezie din pervertirea limbii, nici din profanare de sacru, ea s-a găsit pe sine însăși”. Oricum, Renata Verejanu „e o necesitate a acestui popor și o întâmplare a acestei vieți”.

De aceea, *Anul Renata Verejanu* care s-a desfășurat în continuitatea *Zilelor Eminescu*, este o sărbătoare a culturii noastre literare și nu numai, de vreme ce „o generație nici nu începe și nici nu sfârșește într-un punct precis, ea aparține unei continuități, după opinia criticului francez A. Thibaudet. Este un argument în plus că scrisul autoarei, născut în epoca crizantemelor, este aureolat de absolutitatea albului, candorilor lui nemuritoare ce-au îndrăgit-o până la vis și dăruire totală, făcând-o magistralmente o luptătoare dacică inconvertibilă și incoruptibilă a nonabsenteismului și românismului în sensul cel mai bun, idealmente! Într-un cuvânt.

Răscumpărarea individuală și originală așadar a poetei și prozatoarei din „Clipa genială” continuă pe același făgaș dialogotropic și esopic, ludic și criptic, în scopul de a face lumină în tot

(continuare în pag. 19)

spațiul cuvintelor și originii lor identitare dinspre destin și cultură, dinspre activitate și necesitate ca ideal și vis real aici și acum, avea să-și încheie discursul *critic literar Tudor Palladi*.

Academia Europeană a Societății Civile a propus și *Centrul Academic Eminescu* a susținut ideea de a lansa **Anul Renata Verejanu**: care a fost un an deosebit în viața domniei sale, protagonistei. Și, ținând cont de desaga de proiecte, vers și proză, eseuri, pledoarii, opinii, portrete, interviuri, maxime și cugetări pe care le tot duce de-a lungul anilor, ne-am gândit că e timpul... era timpul, unii s-o descoperim, alții să-i cunoaștem opera și faptele, s-o aplaudăm, s-o lăudăm și să ne bucurăm împreună de aceste momente unice în viață care nu se repetă sub nici o formă, oricât de tare ne-am dori noi... - a spus în discursul său vici dna **Galina Codreanu**.

Pe *Renata Verejanu* eu personal, ca și mulți dintre dvs., am descoperit-o pe baricadele renașterii naționale... Versul ei tăios și patriotic a motivat și a mobilizat pe mulți dintre noi...

Pe *Renata Verejanu* am cunoscut-o în mersul ei prin țară, de mână cu Micul Prinț, descoperind și promovând sute de tinere talente. Împreună cu *Renata Verejanu* am mers și eu, am trecut Nistrul dincolo, la copiii din Transnistria. Am fost printre primii care după 10 ani de la conflictul de pe Nistru am răzbătut și, deși aveam o doamnă locotenent a securității transnistrene care ne veghea și ne ghida fiecare pas și fiecare secvență filmată, am reușit să aducem, ulterior, la *Festivalul Concurs Internațional al Talentelor Lumii Micul Prinț* zeci de copii de dincolo, printre care și Ionel Istrati.

Pe *Renata Verejanu* am cunoscut-o când am realizat împreună la Moldova 1 ciclul de emisiuni *Micul Prinț*, cu zeci de sondaje de opinie despre Consiliul Europei, UNESCO, ONU, drepturile copilului etc.

Renata Verejanu este scriitorul care a lansat cu succes zeci de proiecte inedite și, deși mulți s-au inspirat și au copiat, niciodată n-au putut-o repeta, pentru că *Renata Verejanu* este unică în felul său și de multe ori transformă neajunsurile în avantaje.

Renata Verejanu este scriitorul care a creat și lansat o rețea de ONG-uri culturale, educaționale, mass media, printre care: Organizația Mondială a Copiilor Talentați, Academia Europeană a Societății Civile, Federația din Moldova a Cluburilor UNESCO, Agenția de Presă a Tinerilor Jurnaliști „AMP-Internațional”, Revista „Micul Prinț”, Ziarul „Copiii Europei” etc.

Renata Verejanu – primul și unicul scriitor din Republica Moldova care are o relație aparte cu Consiliul

Europei. Foarte puțini dintre noi cunosc că ONG-urile create de către doamna Verejanu au fost primele din spațiul exsovietic care au obținut statut consultativ apoi participativ la Consiliul Europei.

Ultimii ani în creația *Renatei Verejanu*, observați și dvs., sunt foarte rodnici... Poeta și-a canalizat toată energia și inspirația în a-și îngriji volumele de poezie, interviuri, opinii, pledoarii, cronici, portrete, maxime și cugetări și de a le scoate de sub tipar, fie și în tiraj restrâns (de 100 ex., deși și-ar dori un tiraj de zeci de mii, să ajungă la toți cititorii săi), la fel cum ar aduna gutuile, unul câte unul... și nu contează că nu e plin beciul. Important ca aceste gutuie galbene, frumoase bucură sufletul și încântă ochiul. Să-i dorim, să aibă mereu gutuie în casa mare a sufletului ei, în biblioteca neamului, care să răspândească miresme îmbietoare și pentru generațiile viitoare.

Renata Verejanu este (de ce nu?) o personalitate controversată. Este directă, are cuvântul tăios, gălăgioasă ca o furtună, capabilă să lăcrimeze la auzul unei doine. Nu acceptă jumătățile de măsură, nu se închină la orice sfânt și nu aleargă după căruța care n-o așteaptă. Într-o altă viață nu este exclus să fi fost vreun comandant de oști sau o Ioana d'Arc.

Anul Renata Verejanu s-a înscris frumos în peisajul cultural-literar, fiind la fel de colorat, interesant și important pentru cititorul moldovean și societatea civilă per ansamblu, - afirmă *Galina Codreanu*.

Redacția

Mihai VINTILĂ

Ulicioara patimilor

Poveștile Brăilei au fascinant mereu. Lazăr Bobi cu primul volum din trilogia *Din umbra timpului* intitulat *Ulicioara patimilor* se înscrie pe aceeași direcție de reconstituire a Brăilei. El se concentrează pe un singur cartier Lacu Dulce și de acolo alege o singură stradă numită generic *Ulița patimilor*. Pentru cei care cunosc Brăila ea se poate identifica cu reperele pe care autorul le menționează și anume cantonul căii ferate, construcția școlii intitulată azi *Anton Pann*, apropierea de cimitirul *Sfântul Constantin*. Întreaga acțiune a acestui volum se învâрте în acest perimetru cu ieșiri uneori în Brăila sau la marginile ei. Personajele sunt conturate din descrieri sau din spusele altor personaje iară bârfa e folosită uneori măiastru.

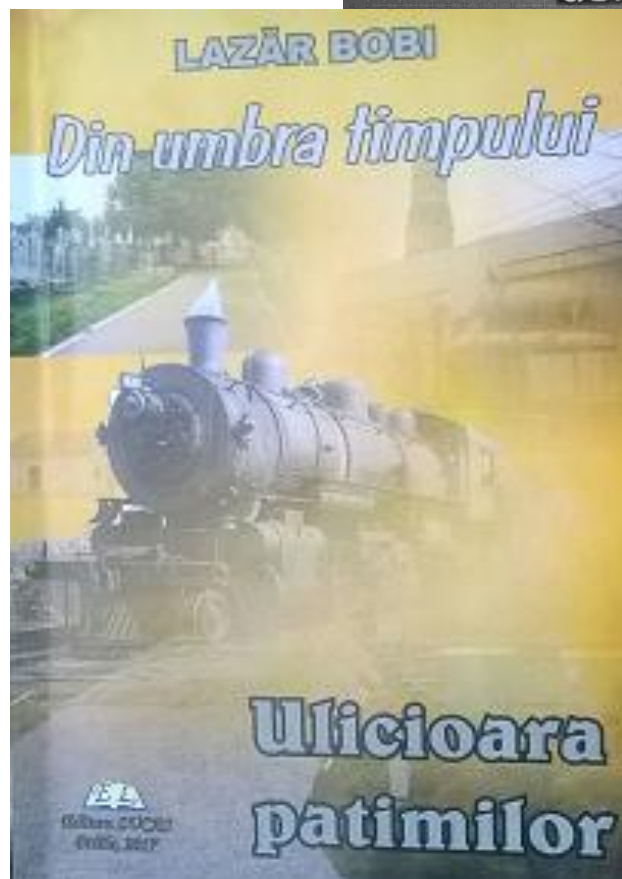
Acțiunea este lentă și întortocheată precum pâraul care străbate cartierul. Autorul construiește mai multe paliere care se tot intersectează și amestecă.

Primul palier este cel al locuitorilor uliței. Sunt urmărite pesonaje care au casele unele lângă altele, vecini... de multe ori înrudiți prin *cumetrii*. Avem de la muncitorii necalificați de la *Laminorul* care trag *la țagle* la cei din port sau din alte mici locuri din Brăila. Ca maximă realizare profesională este un aprod. Sunt croitorese, birjari, muncitori cu ziua iar cel mai înstărit are un garaj. Nu lipsesc cârciumarii, cantonierul și binențele lumea mărunță a hoților și țiganilor. Din când în când mai apar și diversele autorități reprezentate fie de milițieni fie de consilieri ruși.

Al doilea palier este cel politic. Avem capitole de atmosferă politică pline de comentarii dure și uneori chiar sugubețe. Lazăr Bobi afirmă că *uite noua orânduire a identificat hoții nației în cei care nu vor să intre în colectiv. Fiind considerați grei de cap, aceștia trebuie să ducă muncă de lămurire pentru a li se aprinde în căpățână lampa lui Ilici*. Prezintă într-o formă inedită noua organizare politică a țării *Ați aflat de noua constituție al cărei titlu este scris cu majuscule Republica Populară România? Auziți titlu pus cu șustă de aleșii poporului. Care aleși? De ce credeți că toți șefii partidelor existente până acum sunt depozitați în casele de odihnă de la Canal, Gherla, Periprava și altele?*

Al treilea palier e constituit din viața și faptele unui personaj care încet, încet ajunge a fi cel care dă tonul pe uliță intitulat peste tot Codoșul dar purtând numele de Alionte Costică. Numele este parcă ținut secret și este menționat doar o singură dată în tot romanul! Dar a spune despre acest personaj că este doar un codoș ar fi o jignire față de bogata sa activitate infracțională. Are o listă întreagă de preocupări de la furtul de cai, întreținere de tinere fete în cea mai veche meserie din lume, furtul de lemne, șantajul, excrocheria până la ceea ce face cel mai

Boem@ (105) 11/2017

bine și anume să manipuleze oameni, întâmplări și destine. Este asemenea unui șef de clan mafiot care pune la cale lovituri, răsplătește generos pe cei fideli și îi elimină pe cei care-i stau în cale sau care îi strică socotelile. Acesta este cel mai complex personaj al volumului.

În fundal există războiul cu urmările lui fizice sau psihice. Avem un ciung dar și un fost soldat care la un moment dat de mare tensiune familială ajunge să înnebunească și să se sinucidă.

Deși nu este ținta directă a autorului biserica este și ea prezentă. Discretă uneori dar, părtașă la toate momentele vieții din uliță. Preotul este dincolo de omul lui Dumnezeu...un om care, nu se sfiește să se dezbrace de hainele sfinte la propriu, pentru o partidă de zaruri. *Dracul nu doarme și nici nu construiește biserici în care tronează pe pereți mutrele adversarilor lui și pentru a-și face de treabă își bagă coada printre cei care stau afară, pentru a le încurca cărările* scrie la un moment dat Lazăr Bobi.

Ulicioara patimilor este un roman de atmosferă. Deși autorul nu precizează nici un timp putem înțelege că totul se petrece în perioada 1945 – 1958. Cred că Lazăr Bobi se poate alătura din acest punct de vedere unui predecesor brăilean care a surprins viața comunității evreiești interbelice – Ury Benador.

Scris cursiv și interesant volumul păcătuiește totuși prin lentoare. Dinamica dialogului este bună, deși avem multe întâmplări diverse peste toate care plutește o atmosferă de încremenire în timp. Da, se întâmplă toate acestea și ...? Ei bine nu mai vine

(continuare în pag. 35)

Mihaela OANCEA**Desen**

Peste umerii plini ai dealurilor,
umbrele defilează domol.
Jarul țigărilor ieftine scânteiază-n amurg,
când clopotul cheamă umil
la vecernie.

Doi prieteni desenează cu bățul, în țărână,
flori de crin;
târziu, privesc unul în ochii celuilalt, tulburați
cum doi copii, smulși din somn,
plâng cu hohot
amplificat în tinda în care se simte
mirosul furtunii.

Într-un suflet

Trecea pe lângă pagode, zigate,
pe lângă cercuri concentrice
de monoliți de gresie,
colindând într-un suflet
de la primii bulgări de soare
până la întâlnirea lanurilor
cu iarba albastră.

Purtătoarea de jasp roșu
alerga în sandale, pe străzile înguste,
printre negustorii ambulanți
și casele cu flori pe verande -

zâmbea,
deși cupa cioplită din lemn de măslin
primise deja sângele
celui răstignit.

După-amiază de august

Prinși de barele din exteriorul autobuzelor,
împrumutând ceva din grația îndrăgostiților lui
Chagall,
oamenii se leagănă-n vânt. Doar cei mai norocoși
sunt propulsați de valul de asfalt topit
spre mall-ul din apropiere
(dotat cu aer condiționat).

Se aud sirenele ambulanțelor
enervante precum un bâzâit de țânțar;
la câțiva pași, lângă câinele lui lătos,
cântă un jamaican, iar un copil murdar
mănâncă pepene.

Stare de fapt

În era vitezei
ești executat, apoi judecat -
asta dacă mai are cineva chef
să treacă lucrurile prin filtrul rațiunii..

Prin lentila curbă
a celor peste zece dioptrii,
se găsește firesc
ca șira spinării să flexeze cu grație
de câte ori e nevoie.

Cel slab de înger
poate sfârși ca Goliadkin
într-un décor în care normalitatea
își trage gluga pe cap,
dispărând printre blocuri.

Păpușa de cârpă

Preocupat să descoperi sensuri
ce scapă atenției comune,
să întorci viața de pe-o parte pe alta
(precum plantele puse la uscat),
concentrat să aranjezi amintirile în sertare
precum cărțile din bibliotecă,
să menții proaspete
întâmplările cu aromă de smirnă
și să alungi negrul depus în scrumiere,
prins năvalnic în joc,
nu realizezi când timpul cânepiu
își înfige colții
în camerele de jos ale inimii
ca-ntr-o păpușă de cârpă.

Deodată, odaia se umple de crini albi
și-adormi în murmurul unor greieri
ce torc povestea transmisă
din generație în generație.

(urmare din pag. 10)

Țipă și astăzi lin trecând cocorii
Dar glasul morii de mult a încetat,
O liniște de somn se-așterne peste sat
Un cântec mi-amintește de ulița morii,
Un răpăit se-aude-n ritmu-i sacadat.

Rondelul ciocârliei

Înspre înălțimi de cer
Printre razele de soare
Urcă lin, se văd cum pier
Două puncte negre-n zare.

Adiau în vânt stingher,
Cu aripile domoale
Înspre înălțimi de cer
Printre razele de soare.

Nicicând nu vor să se despartă,
Acolo, sus, iubirile nu pier.
Plutesc săruturile în eter
Ducând iubirea nepătată
Înspre înălțimi de cer.

Nicolae RĂDULESCU

OFIȚERUL DE STAT MAJOR ION ANTONESCU**Motto: „Victoria sau moartea!”***(Dumoniriez – septembrie 1792 – Valmy)*

În vremea primului război mondial, maiorul Ion Antonescu avea să se afirme ca cel mai capabil ofițer al Marului Cartier General al Armatei Române, unde îndeplinea funcția de șef al Biroului Operații. Prin deciziile sale îndrăznețe și oportune, cel puțin în cinci situații, Ion Antonescu a salvat nu numai onoarea, ci poate chiar existența integrității teritoriale a Patriei.

Ne vom referi la trei din acele decizii rămase celebre: Mărăști, Mărășești și Socola.

Decizia Mărăști: În ajunul mării bătălii, generalul Alexandru Averescu a comunicat la Cartierul General că, cităm: „nu-mi iau răspunderea reușitei acțiunii care începe mâine, deoarece nu am nici trupe, nici munițiuni suficiente”. Regele Ferdinand a convocat imediat – în noaptea de 10 spre 11 iulie 1917 – pe generalii Berthlot, Scerbacev și Prezan, pentru consiliu. Văzând că „timpul trece și tunul nu vorbește”, fără să ceară aprobarea superiorilor, maiorul Antonescu a redactat următorul ordin către Armata a II-a: „Executați operațiunea pe răspunderea M.C.G.”. Și victoria atât de necesară a fost asigurată.

Decizia Mărășești: În iulie 1917 „România se sufoca în Moldova”. Trupele rusești aliate, în cea mai mare parte bolșevizate se dezintegrau și fraternizau cu inamicul. Armata a IX-a germană amenința să se rostogolească peste ultimul segment din trupul țării. Situația era disperată! Sub presiunea Comandamentului Aliat, toate autoritățile române – inclusiv cele militare, își pregăteau bagajele pentru a se refugia în sudul Imperiului Rusesc, la Kerson. Inamicul, fără putință de tăgadă s-ar fi revărsat până la Nistru. În acele clipe grele i s-a cerut maiorului Antonescu să asigure retragerea ordonată a trupelor. El însă s-a opus cu fermitate și energie pretinzând că, cităm: „La Mărășești trebuie să învingă sau să moară poporul român. Altfel pierе în dezonoare. Eu nu redactez și nu contrasemnez ordinul de retragere”.

Imediat însă, a redactat din proprie inițiativă, a semnat „PENTRU” generalul Prezan – și a transmis cunoscutul ordin de rezistență „pe loc, până la moarte”!

Dacă bătălia ar fi fost pierdută, Antonescu urma să fie chemat în fața Curții Marțiale, judecat și executat.

A urmat 6 August 1917 – ziua victoriei de la Mărășești numită de aliați „Verdunul românesc”, iar de vrăjmași, „mândria neamului românesc”.

Decizia și acțiunea Socola: În decembrie 1917, în ideea extinderii revoluției, Lenin și Troțki – pe fundalul favorabil al stării create după prăbușirea frontului de răsărit, au pregătit răsturnarea regimului politic din Româ-

nia și înlocuirea lui cu un regim bolșevic. În acest scop a fost trimis la Socola-Iași, unde se afla comandamentul rusesc (rămas fidel vechiului regim și alianței cu România), revoluționarul bolșevic Rochal - evreu francez, apărătorul legendar al fortăreței Kronstadt. Eroul, favorit al lui Lenin, avea misiunea să-l captureze pe generalul Scerbov și apoi să atace orașul Iași, unde se aflau regele, guvernul și comandamentul armatei române. Artileria de la Socola era pregătită să bombardeze orașul pe străzile căruia Rakovski și Gh.M. Bujor făceau agitație bolșevică. Întreaga Moldovă se afla la discreția armatei ruse ajunsă în deplină descompunere și în mare parte bolșevizată. În plus se aștepta sosirea unui eșalon de elită bolșevic de 3.000 de oameni, pus în mișcare de la Odesa, către Iași.

Autoritățile române se aflau la grea cumpănă, mai ales că o grupare politică importantă, în frunte cu Take Ionescu se opunea încercării unei soluții militare pentru a nu intra în conflict cu noile autorități de la Petersburg. În acele momente de ezitare și de grea încercare pentru țară, Ion Antonescu a acționat în virtutea funcției și a firii sale – rapid, energic și deosebit de dur. Rochal și celelalte căpetenii bolșevice au fost arestate și viesparul bolșevic de la Socola suprimat. Imediat a urmat acțiunea de dezarmare și evacuare forțată a garnizoanei rusești bolșevizate, peste Prut și apoi peste Nistru. Rachel și prietena sa Boga au fost scoși din închisoare de către ofițerii fideli lui Scerbacev și împușcați. Se spune că vestitul erou s-a rugat în genunchi să-i fie lăsată viața, dar n-a fost iertat. Rachel uitase că moartea eroică în demnitate este mai presus de orice faptă.

Acest nobil adevăr era cel mai bine știut de Ion Antonescu!

Lenin și Troțki au tunat și au fulgerat, l-au arestat pe ambasadorul român la Petersburg, au încercat declanșarea unor acțiuni militare prin antrenarea armatei ungare a lui Bela Kun contra țării noastre. Până la urmă s-au limitat doar la „păstrarea” tezaurului nostru național, evacuat în Rusia, care ar fi urmat să ne fie înapoiat „când va fi poporul la putere”.

Într-o împrejurare Regele Ferdinand s-a adresat eroului nostru național cu cuvintele: Antonescu, Regele, mai mult ca oricare altul, în această țară știe cât îți datorează România Mare...” Și în semn de prețuire a desprins de pe pieptul său Ordinul Mihai Viteazu și l-a așezat, în dreptul inimii, pe vestonul militar al soldatului ce avea să intre în legendă și în nemurie.

Lucia PĂTRAȘCU

MENIREA POETULUI

Pe-un picior de datini,
curge printre paltini
pe poteci de plai,
cântecul de nai.

Coboară la vale
pe-nsořită cale,
până-n șesul dulce,
unde îl ajunge

șopot vălurit
din demult venit,
șopot din departe
adunat prin ape

Într-o împletire
plină de iubire,
să-l poarte cărare
la marea cea mare.

Și în drumul lui
i-a spus codrului:
- Mai lasă brădetul
să-ntrebe poetul

ce plânset îl mână,
ce jale-l fărâcă,
ce doruri îl cheamă
dincolo de vamă,

de-a lăsat câmpia,
a părăsit glia,
glia de cuvinte,
ce-o ara înainte

și o presăra
cu gânduri de stea
să-nflorească-n știr
fir de trandafir,

fir de tămâioară
aromit pe seară,
fir de busuioc,
cu îndemn la joc,

fir de bujorel
tras ca prin inel,
fir de liliac
la mândra-n cerdac.

Cheamă-l pe-nserat
în loc neumblat,
ține-l până-n zori,
dă-i glas de izvor

cu rouă sfințit
și împodobit
în apă neîncepută,
cu lacrimă multă.

Lasă-l să asculte
cântecul de munte,
șopotit spre vale,
ce-i spune agale:

- Poete, poete,
nu pune pecete,
nu-ți muri visarea,
nu lăsa uitarea

să te păcălească,
să îți nimicească
firul din câmpie.
Fă-te veșnicie!

Dragoș NICULESCU

Rămâneți cu mine

În fiecare dimineață îmi continui rugăciunea de seară și apoi mă împrăștiu ca un trunchi retezat de mâinile unui sclav orb și nebun în mai multe bucăți, ce poartă în seva lor galbenă mirosul pământului. Devin mii de cioburi, *unitas multiplex*, abatele anonim al unei resurecții de proporții, iar umbra mea adoarme, ca un tergal al împăcării, întinsă peste cupolele catedralelor. Mai jos, pe străzi, unii vând sticle goale și-mi strigă, cu mâinile îndreptate spre mine, spre umbra mea, spre singura mea parte care a mai rămas întreagă: "Ești totuși os, neputința și slava, nimicnicia și sublima lumină sunt toate, toate acolo, în albeața osului tău. Minunata ta mamă îți poate explica de ce osul tău este alb. Știm, este frumos să te odihnești sau să mori înfipt într-o cruce, dar dacă n-o să poți muri până la capăt și o să-ți răcească neeroic umbra, și-o să cadă peste noi, noi ce ne facem? La noi nu te gândești?". Din cioburile de lemn ca niște oglinzi împrăstiate pe pământ, din umbra aceea ca o pasăre cenușie, uriașă, bolnavă le răspund: "Nu mi-a fost spaima niciodată soră cu moartea, nu mi-a fost liniștea niciodată soră cu viața. Rămâneți cu mine, rămâneți cu mine, nu mă trădați! În urma noastră fluturii vor fi tot mai săraci și florile tot mai născătoare de vină!".

Când ziua era mai lungă

Pe malul bălții stătea unul cu o pălărie mare, de paie. Ținea ridicat un indicator de tablă și striga: "Nu beți apă de aici, nu vă scăldați! Perimetru rezervat calilor!", deși cele câteva animale nu se apropiaseră niciodată de oraș, nu depășiseră pădurea și vastul câmp dimprejur. Istoricul urbei umbla de o viață întreagă în servietă cu magistrala lucrare "Simțul proprietății la caii sălbatici", din care îl taxa cu câte un fragment pe oricine îi ieșea în cale. De altfel, lumea cam știa lucrarea pe dinafară. Eram mai tânăr, mă tundeam și bărbieream câteodată la Nea Titi, undeva lângă gară. "Cine-i, Nea Titi, ăla de pe malul bălții?", l-am întrebat într-o zi, în timp ce mânuia cu iuțeală foarfeca. "Nu știu", zice, "nu se tunde aici. Altfel, l-aș fi descusut eu. Oricum, nu mai e mult și închid. Scot un vin bun și niște alune sărate prima, de import, și mai stăm nițel de vorbă..." În dreapta mea, pe canapeaua vișinie, unul subțire și galben dormea cu ochii larg deschiși, diluați. "Da', cu ăla ce e?", l-am mai întrebat. "A...", zice Nea Titi, "Nu, ăla e băiat bun, așa face el când își amintește de maică-sa, e mort de vreo treizecișicinci de ani, se pare că vine pe la frizere din obișnuință. Ce vreți, au și morții nostalgiiile lor..."

Boem@ (105) 11/2017

Soarele era la apus.

În spatele atelierului de reconșionat vagoane, sprijiniți de fiare, în iarba înaltă, un ofițer se săruta cu o duduie care deja își pierduse cerceul, pe care nu avea să-l mai găsească niciodată.

Noaptea dinaintea zilei

Mă tot pețesc trăsurile vacante când mai înmoi cu târnul prin luceferi și simt femeii, prin jur, mergând pe poante, și toți nebunii lumii îmi par teferi.

Eu le răspund candid că nu-s acasă. Mă înțeleg muscalii, și se-nchină. Dar sus, în felinar, râde-o mireasă, un șobolan se-mpușcă fără vină.

De-aș mai trăi o dată pân-la ziuă, ca să îmi ung cu rouă tâmpla beată, jur c-am să scot pe brânci apa din piua și c-o să-mi prind și fluturi la cravată.

E ora când prin case lupii urlă cu beregăți tăiate de-ntuneric și într-un gang, un înger blond, din surlă, vrea să îmi vândă busuioec eteric.

Când s-or trezi la viață cerșetorii, eu voi dormi în pijama scrobită, și vor crăpa deasupra noastră zorii ca niște ouă sfârâind pe-o plită.

O mie și două de nopți

Călări pe măgarii apusului, executorii vor veni pe aceste meleaguri să planteze semințe de castraveți, și nu-i va aștepta decât piticul circului, cu tâmplele albe, cu bombeurile frecate cu ceară, suflând în ultima trompetă din recuzită, gravată "Pierrot".

Nu mai ascultați cu paharul pe ziduri, trage curentul istoriei prin cărămidă ceva de speriat, mai bine fiți liniștiți, câte-o muscă grasă tot se va găsi să doarmă pe chelia

neagră a lăutarului, în poșeta duduii de pe Calea Victoriei se va găsi și atunci

pitită o legitimație de prietenă a siguranței statului, iar îngerul își va uita ca și azi sculele de aur în burta vreunui dezmoștenit al sorții, exilat pe viață printre efectivele de păsări ale vreunui sat de provincie.

Și iată cum fleășca vremii scuipe în obraz apatia, de încep să-i meargă fulgii cu marfarul până la adânci bătrâneți, în timp ce miresele de iulie își iau zborul, pe lăcuste, spre bălțile cu paznici tineri și arși de soare.

EVENIMENT CULTURAL LA ȘCOALA NICOREȘTI

Luni, 16 octombrie 2017, la **Școala Gimnazială "Gabriel Drăgan" Nicorești** a avut loc un eveniment cultural major: lansarea cărții **"Născut în zodia Nicorești"** a cunoscutului scriitor gălățean **Petre Rău**. Așa cum o prezintă însuși autorul, cartea este "o monografie romanțată a comunei Nicorești".

La evenimentul organizat de *Consiliul Local* al comunei Nicorești, în colaborare cu *Centrul de Documentare și Informare "Luceafărul"* al Școlii Gimnaziale "Gabriel Drăgan" Nicorești și cu *Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice A.S.P.R.A. - Galați*, au participat: *Ionel Boghiu* – primarul localității Nicorești, ing. *Gheorghe Grădinaru* – consilier cultural în cadrul Primăriei Nicorești, prof. *Nicuța Țuchel* – directorul școlii și invitații de marcă din lumea culturală tecuceană și nu numai: *Ștefan Andronache* - scriitor și cercetător, *Tănase Dănilă* – scriitor, ambii moderatorii ai evenimentului, poetul *Săndel Stamate* din Liești, scriitorii *Marin Moscu* din Ploscuțeni și *Victor Acioacărlănoaiei* din Buciumeni, prof. *Virgil Pavel* din Tecuci, prof. *Violeta Mihăeș* - autor de poezii pentru copii, preoții *Constantin Velicu*, *Mircea Pilaf* ș.a. Au fost prezenți cetățeni de onoare ai comunei, foști și actuali profesori ai școlii și, bineînțeles, elevi ai școlilor din localitate.

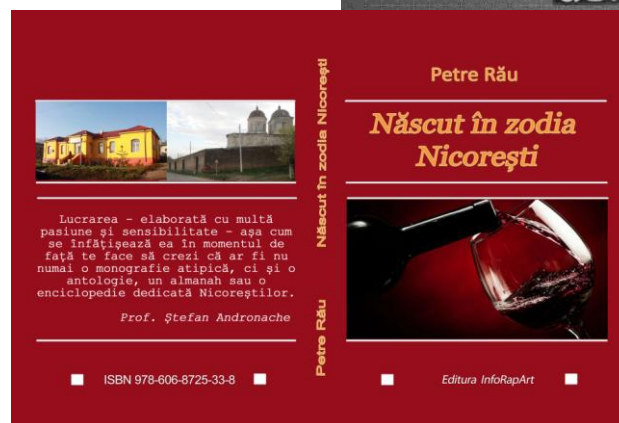
Nu vom vorbi aici despre monografia localității noastre, care, de departe, este cea mai completă abordare de până acum - lăsăm specialiștii să o facă, ci despre importanța evenimentului în sine.

Lansarea acestei cărți în localitatea noastră nu face decât să deschidă ochii elevilor noștri, o dată în plus, cu privire la importanța lecturii, în general, ca sursă motivațională a devenirii fiecăruia și la importanța cunoașterii rădăcinilor noastre, în particular promovarea zonei natale ș.a.

"Îmbățați" de cuvintele frumoase ale invitaților, de vorbele calde și pline de emoție ale autorului și de faptul că biblioteca școlii noastre a primit recent ca donație mai multe cărți din partea scriitorului **Petre Rău**, dar și al altor invitați, mărturisim că abia așteptăm să citim și noi monografia localității noastre.

La finalul activității autorul a semnat cărțile dăruite invitaților, a vorbit îndeaproape cu aceștia și, bineînțeles, cu toții am immortalizat momentul prin fotografii de grup.

Au consemnat evenimentul: *Prof. Gina Andronic - responsabil CDI Nicorești*
Prof. Cezar Ionuț Andronic - Consilier Educativ

Maria IEVA

Zero

Cu bulgări aruncă pământul în sus,
Ca zero să ceară un număr opus
Și hăul în care stelele cad
Ascunde cenușa sub piatra din vad.

Spirala adună răspunsuri în ea,
Alunecă timpul pe fulgul de nea,
Prin cercul de foc născut din cuvânt,
Să treacă aripa bătăută de vânt.

Cunună și giulgiu - două mirese,
Sămânță de rodii de îngeri alese,
Pe axa ce trece de Steaua Polară,
Coboară și urcă spre mama fecioară.

Rămâne în urmă Nimicul pierdut
Și zero se vrea a fi absolut,
Să tindă spre unu, triumphiul din cerc
Adună lumina cu pasul de melc.

Lumina albastră

Ce lumină albastră în mine aprinzi?
Ce înger trimiți ca frate să-mi fie?
Pe cord, pe retină îmi scrii, îmi răspunzi,
Dar mâna mi-e grea, nu știe ce scrie.

Ea vrea să mângâie și vrea să sărute
Zidirea iubirii din miezul de ghindă,
Și vrea, încă vrea, să facă virtute
Din umbrele nopții ce stau s-o cuprindă.

Tu taci și privești la mâna ce scrie,
O lași să te cheme, o chemi fără glas;
Ea simte cum vine lumina cea vie
Și-alargă, și zboară spre tot ce-a rămas.

Nimic nu rămâne așa cum a fost,
Doar visul că suntem, oglinda îl cântă;
Ținut-am iubirea o viață în post
Și mâna, pe masă, adoarme înfrântă!

Femeia de nea

Sunt orbul ce simte lumina prin mâini,
Ca jarul rămas în spuza de-acasă
Și nopțile goale te rog să le-amâni
Ca luna în geam s-o văd mai frumoasă.

Păși-voi desculță pe Golgota mea,
Ca apa din pumni să-mi fie oglindă
Și ție să-ți fiu femeie de nea
Sau îngerul care și-n vis să-ți răspundă.

De frunzele cresc din muguri de soare
Și florile cântă un cântec de nai,
Pe pleoape să-mi pui un strop de culoare,
Să știu că spre tine mi-e drumul spre rai.

S-alung înserarea c-un zâmbet candid,
În ochi să-mi citești poemul nescris
Și porți să îi fac privirii prin zid
Să-ți spună așa: ești omul din vis!

De la capătul mâinii

Femeia de la capătul mâinii-a plecat
În omul din vis, alt vis să găsească
Și-un înger în mire în zori s-a-mbrăcat,
Să-i spulbere dorul ascuns de o mască.

În ochiul în care dorința se zbate,
El vede minutul cum umblă hoinar
Și-n clopote sparte, lumina, de bate,
Aprinde tăcerea cu vechiul amnar.

Petale de roze îi mângâie chipul,
O icoană, în piept, un nimb a primit,
Sub pleoapa ei plânge, timid, începutul:
-Ajunge, iubito, prea mult ai dormit!

Ca floarea de nufăr lumina îi soarbe,
Cuprinde în palme a lui mângâiere:
-Îmi iartă, tu înger, oglinzile oarbe,
Cu tine păși-voi mereu spre 'nviere!

Mâinile mele din mâinile tale

Mâinile mele în mâinile tale -
O rugăciune de fluture orb,
Roua stelară cazută-n sepale,
Lumina din aripi albe de corb.

Mâinile tale în mâinile mele -
Săgeată din iris trimisă spre El,
Agheasma din buze venită să spele
Trecutul pe care îl port în inel.

Mâinile tale din mâinile tale -
O zi de zidit de-ar ști că mai ai,
Cu strigătul nopții ascuns în vocale
Ți-ar spune atât: iubite, mai stai!

Mâinile mele din mâinile mele -
Segmente de drepte cioplite în lut,
Cu fulgere albe ascunse sub piele,
E viața în care doar eu m-am durut.

Condeii

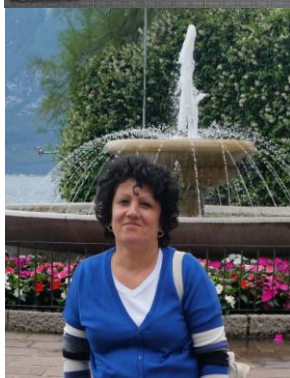
Condeii stă pe masă de multe săptămâni,
Dar mâna îl privește de-aseară cu uimire
Și ciutura se-aude cum cade în fântâni,
Strivind sub pleoapa verde sărutul cast de mire.

Chemarea lui o-mbată, o-nvăluie-n lumini
Și aura îi face în palmă un culcuș,
Dar talpa lăcrimează să prindă rădăcini,
Când inima vibrează, o coardă sub arcuș.

De unde vii, iubite, din care cer cobori,
De ce mă frângi în mine când nu găsesc cuvinte,
Cu mâna mea de lacrimi ți-am tot trimis scrisori
În cupe de magnolii, îți mai aduci aminte?

Condeii stă pe masă și mâna îl privește,
Scrisorile sunt scrise cu flăcări pe retină;
Am rupt în patru pâinea și am primit și pește,
Ca inima să fie pătrunsă de Lumină.

Mirela IANUȘ DINGA

UN FEL DE SCRISOARE

Azi clepsidrele zvâcnesc a toamnă
tu, îmi strigi ceva dintr-o scrisoare
rugăciuni de frunze mă îndeamnă
să-ți mai pun o altă întrebare.

Și să mă îndrept spre zidul umbrei
care mai așteaptă la răscruci
iar cu frigul din odaia tundrei
să mă-mbrac când către vis mă duci.

Flamurile dor când se destramă
din miresme cu silabe scurte
doar când uimitor primim în toamnă
și ne-aprind scrisori pe neștiute.

Și vântul răspundea unor scrisori
purtate în delir de-un bumerang
emoții transparente, deseori,
ne-au ridicat în toamna asta-n rang.

BALADA RĂTĂCITORILOR

Tu, mă împărțea din nou cu vântul,
cu clepsidrele mușcate-n gleznă,
răsfirând cuvintele din gândul
balansându-se tăios în beznă.

Mă găseai citind cu ochiul lunii
semnele absurde de-ntrebare
tainica lumină-a rugăciunii
începea să taie o cărare.

Mă purtai de mână către zarea
nemilos de crivăț despuiață -
semnele mirării din scrisoarea
timpului, rescrisă în erată.

Și-ncercai, din palida argilă
a tăcerii, un alt chip sa-mi faci
mugetul ascuns în clorofilă
ne lovea cu frunțile de maci.

Ne filtram în umbre noduroase
și-n copite de-unicorni de foc
rătăcind din pulberea de oase
spre mișcarea roții de noroc.

MIZĂ

Viori cu gâturi lungi, de contrabandă,
erau aceste gânduri ce struneam
din imnuri lunecând spre sarabandă
în ambră muzicală ne-mbăiam.

Ne cununam din când în când cu teama
trecând în miez de noapte brusc prin foc
și-abia spre zori, în ceață, ne dăm seama
că nu știam nimic despre noroc.

Că nu știam nimic despre uitare
și despre cât de-adânc respiră vântul,
că și oglinzile pot fi murdare
căci niciodată n-au schimbat veștmântul.

Cum niciodată noi nu am trișat
la masa jocului absurd cu viața
arzând în focul sfânt pe înserat
aveam ca simplă miză dimineața.

LÂNGĂ IRIȘI

Ne despuam de toate spre uitare
și umbre ude apăsau pe umeri
acordurile strâmbe când le numeri
din corzile bătrânelor chitare.

Și frigul se urca pe brațe-n sus
răzbind din gura unor stinse puști
te învăța tăcerea să mă guști
solemn cu fruntea-ntoarsă spre apus.

Și te-nvăța neliniștea perfidă
să mă măsoari din unghiuri curioase
descântecul ielelor în oase
desperechea nisipul din clepsidră.

Doar irișii plângeau perechi, perechi
din săbiile defilând în humă -
sughiț albastru care ne cununa
lângă altare putrede și vechi.

CONTRATIMP

Când râncede râdeau din praful stins
cu dinții rupți, în soare, pădării
de pe cărări întortocheate vii
să mă răpești și să m-afunzi în vis.

Așa de-nfiorat ne-naripam
că ne blagoslovea prelung lumina
își sugrumau de teamă rădăcina
clepsidrele când lângă cer ardeam.

Fără de timbru-n urma mea scrisori
soseau scâncind ca praful mort de pușcă
ne ascundeam de zâmbete în cușcă
îmbolnăviți de multele erori.

Și nu știai că după-atâta timp
în care ceața m-a-mbăiat în gri
aș fi dorit la polul nord o zi
să-nvăț pe cord prelungul contratimp.

Marin MOSCU

Când treci strada

Când treci strada ca o floare
Mlădioasă, colorată,
Zei îmi pătrund în suflet
Cu ochi dulci de ciocolată.

Tremură în mine clipa,
Îmi rătează-n disperare
Umerii de sânii tăi
Ce dau la îngerii mâncare.

Tai cu sabia privirii
Gestul tău plecat departe
Să adune din trădare
Partea înecată-n șoapte.

Mă întrec a trece strada
Să te opresc o clipită,
Să-ți arăt cum fierb în sânge,
Torturat de-a ta ispită.

Zei mi-au pătruns în suflet
Ghicind sensuri în ghioc,
Tu, doar tu poți cu iubire
Disperării să-i dai foc!

Visul ce se pierde lent

Dorința mea este un vis
Pe-un bob de lacrimă aprins...

Dorința mea-i steaua ce frânge
Pâine în inima ce plânge.

Când steaua mea va râde-n vis
Vom arde-n veșnic foc nestins...

Tu pură floare, eu polen
Ce rătăcim sub cruci de lemn.

Se-nchină viața, noi la ea
Când lacrima devine stea,

Tu inima ce-mi bate-n piept,
Eu visul ce se pierde lent!

Închipuirile îndepărtează sărutul

Depărtarea plânge prin ochii timpului,
Tu plângi prin lumina ochilor mei,
Clipele se pierd în uitarea regăsirii
Dintre două statui ascunse sub tei.

Bucuria dispare-n cuvinte-nfundate
La gura cu sânge pătat cu petale,
Nasc perle în dinții de lapte-a iubirii,
În roua cu rime ies lebede-n cale.

Luna face baie în spume de dor,
Ne spală cu raze rotite pe frunte,
Avalanșa de-ntrebări umple întregul
Unde-n nisip se cerne un munte.

Travaliul vieții ametește în noi,
Închipuirile ne-ndepărtează sărutul
De s-aud lacrimile transfigurând
Jilțul ce ține, în palme, pământul.

Am fost lacrima bucuriei și durerii

Am fost lacrima bucuriei părinților mei
Când am gângurit cu ochii țințiți către soare,
Când am atins cu mâna o gingașă floare,
Când am intrat în codrul parfumului de tei.

Am fost lacrima bucuriei părinților mei
Când am împărțit bucată de pâine
Cu omul milostiv, c-o pasăre și-un câine,
Când am citit povești cu oameni buni și răi.

Am fost și lacrima durerii părinților mei
Când mi-am lăsat buchetul amintirilor acasă
Și am plecat în lumea diversă, curioasă,
Să-mi fac viața bună,-n credința cu temei.

Am fost și lacrima durerii alor mei părinți
Când suferința mi-a cuprins trupul și anii,
Sănătatea am cumpărat-o aiurea, cu banii,
Dar pe ei în viață nu-i pot avea, sunt sfinți!

Vârtej de lacrimi

Cuvintele dulci găsesc lacrimi amare,
Pe pământ iubirea se naște și moare,
Transfigurați rămânem iubito, amândoi,
Primeniți de vise, de griji și de nevoi.

Credeam c-am adus soarele în casă,
Că l-am așezat între rime pe masă,
Că i-am luat coaja stelară-n cuțitul
Ce caut-n afund lumina, infinitul.

Fractalul a cuprins durere și tristețe,
Pete de-ntuneric pe scurta bătrânețe,
Unde în adâncimi mai desenăm sihastru
Un vârtej de lacrimi dintr-un ochi albastru.

Jurăm să ne iubim pân' la sfârșitul lumii

'S-ascunde-n telefon sau în PC iubirea?
Mesajele se prelungesc în vise?
Hazardul intra-n inimă aiurea
Și devine zbor cu aripile-ntinse?

Tu-mi ești cerul larg în plinul zbor,
Eu sunt universul tău de rouă,
Clădim din flori cununile de dor
Și le stropim cu fulgere când plouă.

Întindem poezia ca umbrelă,
Ne-ascundem în mesajele minunii
Și peregrini pe-o bombă cu năcelă
Jurăm să ne iubim pân' la sfârșitul lumii!

Mihai MERTICARU**CHIP FĂRĂ CHIP**

Sprijinit în cârjele melancoliei,
cu buzunarele pline de finitudini,
șchiopătând prin funinginea mileniului
covârșitor de absurd,

în ritmul melodiei vieții,
meditezi la o moarte de probă,

cădere în haos, în ecoul stării de a inexistă,
traversând o vale întunecoasă care
te aruncă în propria abisalitate

din preajma hotarului dintre lumină și beznă,
dincolo de care bânuie împărăția murității
fără prezent,
născându-te dintr-o moarte și intrând în alta,

în impermanența unor lumi paralele,
eliberat de spațiu și timp,

semn al unui tainic echilibru între fiind și
nemaifiind,
reflectare în propria umbră ca perspectivă a
neantizării,

a dece-ului fundamental al întoarcerii la
începuturi,

în golul tăcerii umplut cu
chipul fără chip
al nimicului...

SERENITATE

În această tăcere de cremene
din văile îngândurării umbrite de
năluci fugare, întâmplări cu chipul acestei lumi,

aud cum se îngână galaxiile,
cum se ciorovăiesc secolele cu mileniile
ori se țese covorul uitării din urzeala
orizonturilor

sau se destramă fiecare vis
abia întrezărit printre umbre nevăzute.

de aici pot să disting chipul absenței
într-o adunătură de nimicuri multiplicată
în ecouri.

simt cum prin mătasea privirii
se pritocesc toate amintirile sorbite
de gura fără margini a hăului.

coloanele de marmură neagră ale nopții
îmi împrăștează continuu uimirea
voluptăți furtive.

din demutul departelui vaporos
până dincolo de dincoloul galactic,
se cerne o muzică pancosmică.

mestec pâinea indiferenței inertiiale,
scriind și tot nescrind la acest tratat despre
neant, în timp ce porțile veciei reci
se închid pentru totdeauna în urma mea.

simt cum pot să fiu fără să fiu.
deasupra-mi stelele freamătă-n coruri,
semn că m-am împăcat cu soarta
și cu apusele doruri...

FANTASME

Așa dintr-odată,
la lumina unui fulger globular,
o apariție fantasmatică,

din departele demutului și demutul
departelui,
îmi apare în față TATA,

mai scund și mai tânăr decât mine;
gheme de mușchi îi jucau sub piele,
surâs ireal, cămașă albă, imaculată,
frunte cotropită de riduri,

brazde proaspete sub unghii
(din pământul spoliat în 1959),
picioare goale mângâind țărâna
(scumpă și dragă inimii sale),
un spic auriu de grâu după ureche,
o pâine rumenă sub brațul stâng.

te aștept DINCOLO, mi-a spus scurt,

avem multe de discutat,
vom avea și timp îndestul.

ecoal pașilor călcând pe frunze uscate
îmi răsună și acum în urechi.

în surdină se aude cântecul unei lebede,
de pe o rană a cerului, soarele din ochii mamei
îmi trimite cele mai călduroase
raze...

Ion STERPU

UN NICULIȚEAN PE URMELE LUI BRÂNCUȘI

Moto: "Fiind în același timp român tradițional și artist modern universal, Constantin Brâncuși nu s-a înstrăinat de propria identitate când se afla prin străini..."

(PF Daniel - Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române-Brâncuși - Sculptor creștin Ortodox)

Recent am participat la o conferință mondială care a avut loc la Madrid în perioada 4-6 septembrie. Conferința a fost organizată de firma germană Lohmann Tierzucht. La conferință au participat delegații din peste 40 de țări. Acum doi ani conferința a avut loc la Constantinopol (Istambul).

Oricărei călătorii profesionale îi atașez și o aventură spirituală; de fapt OMUL nu trebuie să caute ci este CĂUTAT, nu înaintează ci este ATRAS !

Dacă la Constantinopole am fost atras de Patriarhia Ecumenică din Fanar (Fener), de a opta minune a lumii – Sfânta Sofia (Aghia Sofia), de locul unde cândva a fost palatul marelui erudit European-Român Dimitrie Cantemir, în Spania am fost "căutat" de spiritul lui Brâncuși. Se știe că opera lui Brâncuși a fost una de legătură între Spania și România, două țări cu trecut comun în Ginta Latină.

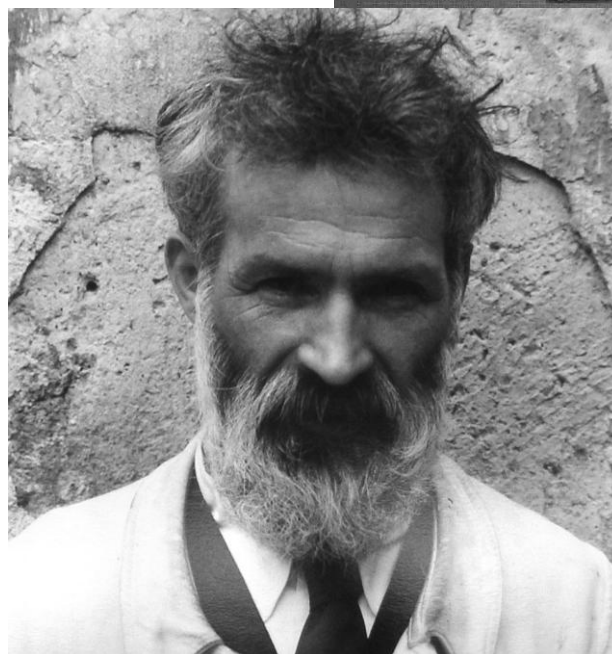
În Spania, Santiago Calatrava sculptor, arhitect, inginer celebru (născut în 1951 la Valencia), este autorul celor mai complexe și îndrăznețe opera de artă sculpturală din Spania și din lume (gara din Saint Exupery din Lyon, aeroportul Bilbao, Muzeul de artă din Milwaukee-SUA, Bodega Ysios winery-vinărie crama, Auditorul din Tenerife, Complexul Sportiv din Atena, Palatul Artelor Științelor și Opera din Valencia, Gara Liege-Guillemins-Belgia, Universitatea Politehnică din Florida-SUA, Muzeul Viito-rului-Rio de Janeiro).

Monumentul celebru rămâne însă OBELISICUL din Plaza de Castilliana din Madrid conceput și construit de către Calatrava cu finanțare din partea băncii madrilene Caja Madrid la inaugurarea în 2002 a 300 ani de existență a băncii. Monumentul Obelisc are 92 metri înălțime și este inspirat din celebra COLOANĂ INFINITĂA a lui Brâncuși. Inaugurarea coloanei infinite-Obelsic-din Madrid a avut loc pe 23 decembrie 2009 în prezența regelui Juan Carlos.

Calatrava a vrut ca acest monument să "susțină cerul Madridului" în constelația țărilor latine. Ambele monumente - Obeliscul din Madrid și Coloana Infinită de la Tg. Jiu sunt monumente de recunoștință infinită pentru eroii neamurilor iudeo-creștine și pentru Creatorul Lumii. Un obelisc similar este construit în Haifa-Israel. La inaugurarea obeliscului din Haifa, Calatrava a recitat Psalmul 150-versețul 6 în care se cere ca: „Orice respiră trebuie să se roage lui Dumnezeu” (Tot ce are suflare să laude pe Domnul - în traducerea din versiunea românească a Psaltirii).

Da, Brâncuși și Calatrava au lăudat pe Domnul prin operele lor. Fundamentul artei moderne îl reprezintă

Boem@ (105) 11/2017

OPERA LUI BRÂNCUȘI, cel care a "lăudat" pe Domnul fie în România sau în Franța și SUA ca nimeni altul.

Scriitorul de origine română Darie Novăceanu (născut în 1937 în Crasna-Gorj), hispanist stabilit în Spania a scris elogios despre Românii universali: Mircea Eliade, Tristan Tzara, Lucian Blaga, Constantin Brâncuși, Nicolae Titulescu.

Spaniolii admiratori ai operei lui Brâncuși urmează îndemnul acestuia – "Nu căutați forme obscure sau mistice. Eu vă dau bucurii curate. Priviți-le (sculpturile) până le veți vedea. Cei mai aproape de Dumnezeu le-au văzut"

Cu siguranță și marele Calatrava le-a văzut, le-a înțeles și a creat din spiritualul lui Brâncuși coloane ale "infinitei recunoștințe în spații iudeo-creștine" (Haifa și Madrid)

Brâncuși, ca și marele diplomat Titulescu au fost mesageri ai substratului românesc în întreaga lume. Suprafețele din sculpturile lui Brâncuși și Calatrava sugerează înfinirea, înaintând veșnic originând din sursa amorfă într-o existență perfectă, completă. Brâncuși spunea că „O sculptură bine făcută trebuie să aibă darul de a-l vindeca pe cel care o privește".

Da, și eu niculițean de obârșie m-am vindecat prin spiritualul lui Brâncuși existent în spațiul iberic al operei lui Calatrava. Și am invitat delegațiile din toată lumea participante la Conferință să-l înțeleagă pe Calatrava doar după ce îl vor cunoaște pe Brâncuși.

Bibliografie:

- *Brâncuși și secolul său* – D. Grigorescu- Artemis 2009
- *Brâncuși - Sculptor creștin ortodox*-PF Daniel -Trinitas 2013
- *Hagia Sophia - A history of Constantinople* de Lord Kinross Newsweek 1987 New York
- *Ventana de Darie – Darie Novaceanu* (Wikipedia in lb.spaniola sep 2017)
- *The Ecumenical Patriarchate Today* - de John Chrysavgis London 2014

Vera CRĂCIUN

Îmbracă-mă cu frunza ta...

Îmbracă-mă cu haina ta
Și poartă-mă prin vânt, alene,
Să pot visa și săruta
Ploaia de frunze ce se-așterne!

Îmbracă-mi verdele tău șters,
Cel care viață încă poartă,
Să îl alint în ultim mers
Și zâmbet auriu să-mpartă!

Îmbracă-mă în crizanteme,
Murmur petalei să îi fiu,
Atunci când, ofilită, geme,
Plângându-și albul sidefiu!

Îmbracă-mă cu frunza ta,
Tu, toamna mea,
Tu, toamna mea!

Emoții autumnale

Ieri plângea pădurea
Prin uscata-i armură,
Printre ierburi sărace,
Fără trup și făptură.

Azi strigă pădurea,
Golul viu o inundă,
În vreme ce toamna
O mușcă flamândă.

Acum... doarme pădurea
În stinsa-i durere,
În searbădu-i scăncet
Al vântului vrere.

Trecutele raze

Trecutele raze
Cad pe pământ,
Uimate și ele:
Ce au fost și ... ce sunt!

Privesc trecătorii,
Molatici în mers...
Au ochii nostalgici,
Au zâmbetul șters.

Cu mâini aplecate
Spre frunza căzută
Au gândul la floarea,
De ieri, mai tăcută.

Trecutele raze...

Căldură păstrează
În somnul de toamnă,
În visul de-amiază!

Autumnală

Iar plouă la mine, pe streșini...
Cu vânt răsucind ram subțire,
E toamnă, e rece, e noapte,
E cerul în strai de lucire.

Fereastra-i închisă și trează
De zbaterea stopilor reci,
De cântecul vântului, care...
Aduce doar sunete seci.

Privesc printre umbrele vii
Și ploaia în ele pătrunde,
Când ramul se rupe de trunchi,
Iar toamna pe străzi se-ascunde.

Iar plouă la mine, pe streșini...
Cu vânt răsucind ram subțire,
E toamnă, e rece, e noapte,
E cerul în strai de lucire.

Amurg de toamnă

Tăcerea s-a lăsat nepăsătoare
Pe frunza ce se clatină visând,
Din depărtări, la loc de închinare,
Alunecă-amurgul, surâzând!

Încerc să număr stele răsărite
Pe cerul nopții,-n plină reverie,
Dar am uitat de frunzele adormite
De plânsul lor, în lacrimă-aurie.

Mă furișez prin umbre, mult mai iute
Decât aş face-o ziua, pe lumină,
Să le alint pe cele așternute,
Să le cuprind pe cele ce s-anină.

Și-n astă desfătare, surâzând,
Tăcerea s-a lăsat nepăsătoare,
Pe frunza ce se-apropie, visând,
De un amurg, la loc de închinare!

În liniștea toamnei

E liniște în casă. Privesc prin ochi de geam
O pasare ce-n zboru-i plutea..., plutea..., plutea!
Și-n gândurile mele, visam, doream, credeam,
Că zboară pentru mine, seninul să mi-l dea...

Deschid ușor fereastra și liniștea se sparge,
Prin frământări de triluri, prin frământări de raze,
Prin șoapta cea de frunză, ce-n somnu-i se retrace,
Iubind acum tăcerea în mângâieri de oaze.

E toamnă acum afară! Ce repede se scurg
Trăirile de-o viață în clipele ce fug:
Prind frunză după frunză, privesc către amurg,
Dar eu deschid fereastra, seninul să-l ajung!

E liniște în casă. Privesc prin ochi de geam
O pasare ce-n zboru-i plutea..., plutea..., plutea!
Și-n gândurile mele, visam, doream, credeam,
Că zboară pentru mine, seninul să mi-l dea!

Ioan Romeo ROȘIANU

**Despre SUFLET în timpul vieții omului
și după moartea acestuia**

Indiscutabil, singura noastră certitudine-n lume și viață este faptul că într-o bună zi vom muri. De la nașterea noastră-ncoace un singur lucru, un singur fapt se petrece-n fiecare fracțiune de secundă: ceva sau cineva moare. Dar se naște ceva sau altcineva. Pentru că altfel, tot murind ceea ce este de murit în această lume, de la un moment dat încolo n-ar mai fi nimic de murit, deci nici lume n-ar mai fi. Logică simplă dar nu și simplistă. Însă și motiv temeinic de reflecție, de continuă preocupare, de veșnică frământare întru aflarea unor răspunsuri pe deplin satisfăcătoare. Dar și lămuritoare pentru orice minte îndoielnică. Pentru că nu sunt deloc puține acestea. Și dacă ținem cont și de un alt fapt esențial întru totul, că în această lume și nu într-alta sălășluiește Satan, avem explicație pentru acei nenumărați îndoielnici.

Așadar, de la facerea lumii-ncoace, datorită prezenței Răului între noi, Îndoiala a fost la ea acasă. Dar a mai fost la ea acasă și din cauza noastră, a indolenței noastre. Pentru că n-am fi avut atâtea îndoieli dacă am fi citit cum trebuie Sfânta Scriptură. Fapt asupra căruia însuși Mântuitorul ne atrage atenția: "Oare nu vă rătăciți voi, din pricină că nu pricepeți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?" (Ev. Marcu 12:24).

Se cuvine, deci să-ncepem cu aceeași veșnică întrebare: ce este sufletul omului? Avem un prim răspuns chiar la începutul Sfintei Scripturi: "Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul a devenit și s-a făcut astfel un suflet viu" (Geneza 2:7). Acceptând sensul propriu al cuvintelor acestea, putem tălmăci astfel această egalitate: țărână + suflare de viață = suflet viu. Când moare omul, ce se întâmplă oare cu el? Îi dispare suflarea de viață, deci egalitatea nu mai poate fi valabilă, după o logică simplă, atâta vreme cât un factor al egalității a dispărut. Conform acestei variante de răspuns, tot ceea ce rămâne după moartea omului este doar țărâna din care acesta a și fost inițial făcut.

Acceptând un asemenea mod de gândire, ar trebui să vorbim despre o Sfântă Scriptură scrisă extrem de simplu, și pentru percepția oricui. Adevărul este însă cu totul și cu totul altul: Sfânta Scriptură, deși este "insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună" (2 Timotei: 16-17), este scrisă destul de încifrat. Pentru că tot în Ea stă scris: "necunoscute sunt căile Domnului", dar și că "nici o prorocie n-a fost adusă prin voia omului; ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânați de Duhul Sfânt" (2 Petru 1:21).

Așadar, trebuie să ne întrebăm, în virtutea modului simplist de până acum cu care am încercat să explicăm anteriorul verset, dacă are bunul Dumnezeu un mod simplist de a gândi, de a face sau de a ne transmite nouă ceva? Blasfemie mai mare nu se poate! Cum adică? Cel la care toate sunt cu puțință este de-o seamă cu noi în gândire? Nici măcar faptul că Sfânta Scriptură ne spune că suntem făcuți "după chipul și asemănarea lui Dumnezeu" (Geneza 1:26) nu-i trezește pe mulți răstălmăcitori la realitate. Ținând cont de faptul că la facerea lumii și a omului a participat toată Sfânta Treime – de aici și concluzia

că nu ai lui Dumnezeu sunt cei care neagă Sfânta Treime și care spun că ea nu este - nimeni nu ar trebui să se apuce de "gândit" altfel decât în deplină concordanță cu slova Sfintei Scripturi. Și totuși, pentru că în mijlocul nostru viețuiește Satana, nimic nu ar trebui să ne mire. Căci tot mâna și intervenția Răului este și în cazul răstălmăcitorilor. Oameni care sunt ai lui, și atunci când răstălmăcesc ceva, și atunci când scot un text din context și fac din el pretext, dar și atunci când omit intenționat câte ceva. Așadar, aici putând vorbi atât de păcatul comiterii, cât și de cel al omiterii a ceva anume, ceva care ar arăta deplinul Adevăr, Adevăr care fără acel ceva omis deliberat arată cu totul altfel. Spre bucuria lor, care au astfel de "argument" cu care-i înșeală pe toți, cei care nu sunt pe deplin statornici în relația lor personală cu Dumnezeu.

Un lucru e cert: viața fiecăruia din noi începe cu un sistem neclar de dorințe și proiecte și se sfârșește cu un sistem teribil de ordonat de amintiri. Și cum nu toate amintirile ne sunt pe plac, luând în calcul faptul că la vârsta a treia avem revelația sfârșitului, apropierea de Dumnezeu și Biserica este întru totul firească și explicabilă. Așa s-ar putea tălmăci zelul de care dau dovadă mai vârstnicii noștri semeni. Însă, este de ajuns acest fapt? La o vedere superficială putem spune că, în conformitatea cu slova biblică, nu este niciodată prea târziu să te întorci cu adevărat la Dumnezeu. Însă, mai vârstnicii noștri sunt întorși "cu adevărat" la Dumnezeu? Au numai simplu fapt că nu mai pot da ghes tentațiilor, și împlinirile acestora, le este de ajuns? Pentru că, trebuie lămurit acest fapt, la bătrânețe tentațiile nu dispar. Mai mult, trebuie zis că doar modul de "facere" a acestora se schimbă. Căci dacă în tinerețe toate erau făcute cu trupul, la bătrânețe acestea se împlinesc cu mintea. Deci tot păcat, atâta vreme cât rămânem în deplină concordanță cu slova biblică. Pentru că stă scris că nu numai cu trupul se poate păcătui.

Însă, pentru a lămuri definitiv teoria conform căreia bătrânețea, și odată cu ea reîntoarcerea la Dumnezeu sunt de ajuns, să dăm citire din Sfânta Scriptură: "Dar adu-ți aminte de Făcătorul tău în zilele tinereții tale, până nu vin zilele rele și până nu se apropie anii, când vei zice: "nu găsesc nici o plăcere în ei"; până nu se întuneacă soarele, și luna, luna și stelele, și până nu se întorc norii îndată după ploaie; până nu încep să tremure paznicii casei (mâinile), și să se înconvoaie cele tari (picioarele); până nu se opresc cei care macină (dinții), căci s-au împuținat; până nu se întuneacă cei care se uită pe ferestre (ochii); până nu se închid cele două uși dinspre uliță (buzele), când uruitul morii slăbește, te scoli la ciripitul unei păsări, glasul tuturor cântărețelor se aude înăbușit, te temi de orice înălțime, și te sperii de drum; până nu înflorește migdalul cu peri albi, și de abia se târăște lăcusta, până nu-ți trec poftetele, căci omul merge spre casa lui cea veșnică, și bocitorii cutreieră ulițe-le; până nu se rupe funia de argint, până nu se sfarmă vasul de aur, până nu se sparge găleata la izvor și până nu se

(continuare în pag. 33)

strică roata de la fântână; până nu se întoarce țărâna în pământ, cum a fost, și până nu se întoarce duhul la Dumnezeu, care l-a și dat" (Ecleziastul 12: 1-7).

Înainte de toate, remarcăm aici două lucruri esențiale, și în măsură să elucideze multe semne de întrebare: ne întoarcem în țărâna care am fost, dar și că duhul nostru se întoarce după moartea noastră la Dumnezeu, în fapt la cel care l-a și dat. Pe deasupra, în toate cele șapte versete citate avem descrierea clară a oamenilor care se află la ceea ce noi numim vârsta a treia, sau la bătrânețe. Aceștia sunt cei cărora le tremură mâinile și picioarele, care nu mai aud și care nu mai văd bine, cei care...

Așadar, ocolușul nostru n-a fost zadarnic. Explicând cum stă cu credința la bătrânețe, am aflat și ce se întâmplă de fapt cu duhul pe care ni l-a dat Dumnezeu: se întoarce la el. Drept pentru care putem spune că fiecare duh este hărăzit numai unei peroane, că altfel, în virtutea teoriilor care vorbesc despre reîncarnare și despre revenirea duhurilor în lume, ar trebui să putem vorbi despre un duh care rămâne cumva în lume, și după moartea unui anumit om, la un anumit moment dat. Ori, iată că slova Sfintei Scripturi face, pe drept cuvânt, lumină și în acest caz, deci și această "teorie" o arată cu degetul. Drept pentru care putem vorbi despre o asemenea teorie ca despre una care nu este în deplină concordanță cu voia lui Dumnezeu și cu îndemnul Sale, așa cum reies ele și cum ni se relevă din Sfânta Scriptură.

Am vorbit, așadar, despre "credința" sau chiar despre Credința celor vârstnici, oameni care având revelația sfârșitului se întorc în Biserica anterior părăsită și sfidată și la Dumnezeul altădată nedreptățit de ei. Dacă unii își salvează astfel sufletul sau nu, numai bunul și milostivul Dumnezeu știe! Semnele noastre de îndoială n-au conotații lumești: "Întoarce-te, suflă, la odihna ta, căci Domnul ți-a făcut bine. Da, Tu mi-ai izbăvit sufletul de la moarte, ochii din lacrimi, și picioarele de cădere. Voi umbla înaintea Domnului, pe pământul celor vii" (Psalmul 116: 7-9).

Putem oare avea siguranța unui astfel de "dialog" între un anumit vârstnic și Dumnezeu milostivul? Nu, cu siguranță nu! Și totuși, bunul Dumnezeu are – sau nu – știință de un astfel de dialog. Căci dacă în baza tuturor "amintirilor" lumești omul ajuns la bătrânețe se pocăiește în adevăratul sens al cuvântului, Dumnezeu îl va ierta pe acela și-l va și prilejui șansa deplinei mântuirii în Hristos Mântuitorul.

Într-o altă ordine de idei, vârstnicul îl întrușipează - în dimensiunea umană – pe înțelept, pe omul cu o anumită experiență. Sunt, totuși, toți vârstnicii noștri însemnul absolut al înțelepciunii lumești? Nu cumva dacă aceștia, de regulă oameni cu obiceiuri și tabieturi împământenite până la stare de lege, nu se dezic de întregul lor trecut, nu mai au șansa mântuirii personale? Ba, mai mult, în virtutea relațiilor interumane și îndeosebi a acelor dintre părinte și copil, nu devin ei real prilej de sminteală pentru propriile odrasle și cunoscuți? E demn să ne întrebăm asemenea pentru că "legile sociale" n-au uitarea în ele. Un copil care-a crescut văzându-și părinții că se comportă într-un anumit fel și că reacționează într-un anumit fel la ceva anume, chiar și

față de Dumnezeu și Biserică, nu o să creadă nici-o clipă în "trezirea" părinților săi. Mai mult, e posibil ca o primă acuză adusă acestora să fie cea de fățarnicie, de ipocrizie sau chiar de fariseism. De aceea, pe fondul unei reale lipse de dialog între generații, aici exemplificate prin relația părinte-copil, putem spune că AȘA se nasc monștrii, că așa reușesc oamenii să se dezbine și mai mult. Pentru că și neîncrederea în schimbarea cuiva în bine poate provoca aceluia o rană și poate fi prilej de îngenunchere a sa, sau măcar de clătinare în noua cale pe care a purces.

Vorbim, așadar. "Despre SUFLET în timpul vieții omului și după moartea acestuia". O viață care începe cu duh de suflare de viață peste o mână de țărână și o viață care se termină cu plecarea duhului la Tatăl Cerească. Și, dacă vreți, o moarte care începe cu întoarcerea duhului la Dumnezeu, dar și o moarte care nu mai începe în condițiile păstrării duhului. Dar cum oare ar putea fi Duhul îndemnat să nu ne părăsească? Când prin viețuirea pământească ne-am asigurat o viață veșnică, duhul cu ajutorul căruia ne-am născut nu ne va mai părăsi. Pentru că, după cum arătăm și mai devreme, la moartea noastră duhul se întoarce la Cel ce ni l-a și dat. Asta înseamnă că în condițiile în care ne-am asigurat viața veșnică, după "rețeta" lui Dumnezeu și nu a noastră, Duhul rămâne al nostru și numai al nostru. Cu o precizare în plus: îndeosebi în cartea Apocalipsei ni se vorbește că la a doua venire a Mântuitorului Hristos vor învia absolut toți morții. Este, putem spune, o judecată preliminară. Abia după aceea urmează înfricoșătoarea judecată, și abia în funcție de stare în care vom fi găsiți atunci vom beneficia sau nu de viața veșnică. Adică vom trăi sau vom muri. Drept pentru care putem spune că în timpul pământeniei noastre vieți n-ar trebui să fim atât de nemernici și de inconștienți pre cât suntem. Căci numai viața sau moartea veșnică viitoare ne-o decidem în asemenea momente lumești, ci și soarta duhului pe care Dumnezeu ni l-a dat la naștere. Deci, avem tot ceea ce ne trebuie pentru ca să putem vorbi de o responsabilitate deosebită în viața fiecăruia dintre noi, și să subliniem importanța cu care ne tratează și ne privește bunul Dumnezeu pe fiecare dintre noi. Lucru de altfel foarte bine subliniat în toată Sfânta Scriptură, când ni se spune răspicat că "un om este mai important decât o lume întreagă înaintea lui Dumnezeu", dar și din pilda dată de Mântuitor, când a spus că e bine să lași toate oile în staul și să pleci s-o cauți pe cea rătăcită. Cu toate acestea, inconștiența are loc la masă cu regale și chiar loc întâi în sinagogi.

De multe ori, mai vârstnicii noștri se cred superiori nouă și au ca fals argument înțelepciunea. Eu sunt de acord că ceea ce numesc ei înțelepciune este de fapt experiență de viață, o experiență în baza căreia reacționează adesea exact așa cum trebuie. Această diferență face în fapt diferența între tineri și vârstnici. În timp ce ei, deoarece de-a lungul vieții lor s-au lovit de multe situații identice, din care au învățat, un tânăr, confruntat fiind cu aceeași situație ezită între mai multe căi de soluționare. La un moment dat chiar având un soi de siguranță că pe absolut oricare din căi ar lua-o oricum ar fi bine. Lucru extrem de incorect.

Jenică CHIRIAC

Cultură, made in... Bărăgan

Invitați spre a susține și promova un act de cultură în inima Bărăganului brăilean, ne-am deplasat de marea sărbătoare a nașterii Maicii Domnului, pe 8 septembrie 2017, la Mircea Vodă, sat mare și frumos, așezat pe calea ce duce de la reședința județului către Făurei, la opt kilometri de orașul Ianca.

Ne-a fost dat să cunoaștem o localitate din Bărăgan cu drumuri frumos asfaltate, cu parc umbros și un centru civic în straie de sărbătoare. Ne-au întâmpinat clădiri luminoase, bine gospodărite, școală zugrăvită ce sta să-și primească zecile de școlari zglobii, îmbujorați de emoția revederii cu colegii, cu cadrele didactice. În lungul parcului domina clădirea impozantă a căminului cultural.

Programul după-amiezei a debutat cu o surpriză. Primarul Alexandru Moșescu ne-a invitat la... Muzeul Satului. Într-o casă de țară, cu două odăi pe o săliță, reabilitată, s-au strâns, cu grijă, obiecte de uz gospodăresc sătesc, scoarțe țesute în război, vârtelnițe, jug din jugastru, coveți de frământat pâinea, fiare de călcat cu jar încins, pat cu tăblii etc.

În sala căminului cultural, elegant și modern aranjată ne aștepta... prezentul. Am fost primiți - cum altfel? - cu pâine și sare, oferite de doamne în frumoase costume populare, membre ale grupului folcloric „Mirceanca” coordonate de doamna bibliotecară Cornelia Presadă, sufletul acestei manifestări, protagonistele unui scurt dar aplaudat recital de muzică populară.

Apoi a urmat momentul principal al zilei, lansarea cărților de poezie semnate de doi fii ai satului: „Descântecul lui Dumnezeu” și „Partitură pentru ferestrele copacilor”, autor, Romița Mălina Constantin și „Sentimentele nu se pierd niciodată”, autor, Valentin Tancău, elev în clasa a unsprezecea, profil matematică – intensiv informatică la Colegiul Național „Nicolae Bălcescu” din Brăila.

Despre poemele autoarei au vorbit doamna Ramona Muller și jurnaliștii Tudorița Tarniță și Virgil Matei. S-au evidențiat calitățile literare, simbolismul, sensibilitățile, nuanțele vădit religioase din versuri.

Un aspect merită atenție: autoarea a oferit invitaților poezii cu titlurile „Ciuleandra” și „Love-in silence” sub forma depeșelor de pergament, șnuruite cu pamblică tricoloră, asortată cu un spic de grâu și cu un fir de busuioc. „Ciuleandra” Mălinei, dansul cunoscut în popor ca „Fedeleșul” iese din „rând”, datorită prozodiei de formă clasică, cu strofe, ritm și rimă încrucișată, debordând de sentimente patriotice, condensând arealul Bărăganului între „spicele de grâu și Dunăre în loc de brâu”: „În Bărăgan fecioare joacă/ De-a pururi jocul strămoșesc/ Purtând cosițe dintr-o apă/ Cu veșnic nume românesc”.

Placheta de versuri de debut a elevului-poet Valentin Tancău a fost prezentată de profesoara de limbă română Florica Roman, profund emoționată de creația și înclinația poetică a fostului ei elev. Colegul – consătean al lui Valentin, Dorian Leonte, elev în clasa a douăsprezecea, profil „actorie” la Liceul de Arte din Brăila a încântat publicul prezent prin modul expresiv cu care a recitat din poeziile autorului.

Un moment bine primit de public a fost și cel în care membrii cenaclului „Casa Speranței” prezenți la această manifestare, profesorul Jenică Chiriac, scriitoarea și poeta Violeta Craiu și epigramista Stela Șerbu Răducan au recitat din creațiile lor pe acompaniamentul folkiștilor Teodor Șcheaua și profesor Florin Lazăr.

Costache Negri

(Cronica pricopsitului)

Mai multe sunt motivațiile ce au determinat conceperea acestei cronici atipice. Una este aceea că, în anul 2018, România va sărbători Centenarul Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, prilej de a re-memora cealaltă Oră Astrală a românismului, Mica Unire de la 24 Ianuarie 1859. Alta e de a scoate în evidență calitățile clasei politice pentru care naționalismul nu era o vorbă goală de conținut, lozincă demagogică de campanie electorală. În fine – cronica literară „O carte...pagină de istorie”, cu referire la volumul „Nostalgii”, semnat de Ionel Jecu, provenit din localitatea Costache Negri, județul Galați.

De fapt, pornind de la elaborarea cronicii literare menționate, o întrebare se cere lămurită: cine a fost Costache Negri, din moment ce numele său a fost atribuit unei localități moldovene? Ca așezare geografică, satul Costache Negri se află pe un drum asfaltat secundar, la 11 km de localitatea Pechea (spre Nord-Vest de acesta) și spre Est de Grivița (la aproximativ 5 km). În acest areal din Sudul Moldovei s-a născut și a crescut până la adolescență scriitorul Ionel Jecu. În cartea sa memorialistică, autorul se apleacă nostalgic și cu dragoste asupra propriei copilării, evocă întâmplări și oameni de-ai locului ce au viețuit acolo în perioada postbelică.

Costache Negri (1812-1876) a fost om politic de orientare liberal-democratică, unul dintre conducătorii luptei pentru Unirea Moldovei cu Țara Românească. Înainte de anul revoluționar 1848, de care se leagă numele lui Nicolae Bălcescu, C. Negri s-a numărat printre fruntașii opoziției tineretului intelectual împotriva Domnului Moldovei, Mihail Sturdza. În anul 1848 s-a situat printre conducătorii mișcării burghezo-democratice moldovene. Tot în acest an, la Brașov a conlucrat cu Mihail Kogălniceanu la elaborarea programului revoluționar din Moldova și a făcut parte din conducerea „Comitetului revoluționar moldovean”. În 1857 a fost ales în Adunarea Ad-hoc, având și funcția de vicepreședinte. A militat pentru împrăștierea țăranilor.

Demnă de remarcat este propunerea ce i s-a făcut în 1858 de a candida la domnia Moldovei. A refuzat cu demnitate înalta onoare, în primul rând datorită dezinteresului față de funcții, dar și din

(continuare în pag. 37)

Lazăr MAGU

Octombrie

Distilând culori și-arome
toamna-și fierbe-n deal rachiul.
Turmentat de-atâta galben
șerpuiește-n luncă râul.

Pe-o tulpină de urzică
a aterizat un graur.
În lumina înserării
pare-a fi un roșu taur.

Trece-n hamuri o căruță
încărcată ochi, retină...
Însuși moșul Noe fuge
de potopul ce-o să vină.

Plouă în Cadrilater
- un baraj s-a rupt în cer.

Autumnală

Dintr-un tablou de-un galben mat
coboară toamna peste sat.
Umbrelă poartă roata morii
iar ploaia râde din toți norii.
Corbi de bazalt coboară-n bățatură
- foști angajați la fabrica de zgură,
se pregătesc cu aripa să are
întregul orizont din depărtare.
Un zeu de brumă veșnic nesătul
a început să strângă timpul sul.
Cu el pe umăr umblă prin grădină,
m-a dezvelit de zile și lumină.
Stă cerul ca un clopot de aramă
ce a uitat din înșeri să mai bată,
pădure e-o cerboaică speriată
- lovește ploaia ca un foc de armă.

Toamnă de ploi

Bate vântul - un becher,
stinge stelele în cer.
Îngerii multicolori
se împiedecă în flori
și cad, Doamne, uneori.
Plânsul lor îmi dă fiori.

Se ițește-o toamnă albastră,
plânsul lor e ploaia noastră.
-Uite, plouă fără nori !

Aurel SCARLAT

Nu știi?

Nu știi, scumpă făptură,
Că, tot ceea ce suporti,
E răsplata pe măsură
A închisei tale porți?

Oare ești în libertate
Adorabilă natură,
Pe când inima ta bate
Deseori fără cenzură?

Tu mă cauți în privire,
Eu, la rândul meu te caut,
Magică închipuire
A cântării unui flaut.

(urmare din pag. 20)

nimic după acest și care să ridice romanul la un nivel dincolo de medie. Uneori aveam impresia că toate personajele vorbesc același limbaj, folosind aceleași ticuri verbale, același fond de cuvinte. În plus o altă scădere o constituie lipsa unui redactor de carte. Găsim o colecție întreagă de greșeli de tipar, de cuvinte unite, de dezacorduri care la un moment dat devin enervante și chiar îngreunează cititul. Un alt paradox îl constituie faptul că avem o copertă a IV-a mai frumoasă decât prima de parcă s-ar fi vrut ca totul să se desfășoare în sens invers. Indiferent de toate scăderile sale preocuparea autorului pentru Brăila, pentru recrearea atmosferei și a întâmplărilor unei epoci interesante și zbuciumate trebuie lăudată. Să vedem în următoarele două volume *Strigătul tăcerii* și *Aripi frânte* unde va duce personajele și mai ales cu ce mijloace literare o va face.

(Lazăr Bobi, Ulicioara patimilor, Brăila, editura Lucas, 2017, 267 pagini)

Ileana TODORAN

Cuvântul autorului

Această carte vă invită să vă amețiți de beția dragostei, să vă prindeți de o buclă a celui iubit și să dansați legănându-vă de ea. Vă veți îmbăta cu povești izvorâte și scrise din iubire (prin E-mailuri, SMS-uri, mesaje Facebook). Dat fiind că acest volum pornește de la corespondența reală cu mama mea, mare scriitoare de E-mailuri și SMS-uri, îi e dedicat ei, desigur.

Veți descoperi aici, în cartea de față, o gamă largă de aspecte abordate: confruntarea cu sistemul, boli, traume și închisori de tot felul și mai ales... lupta cu noi înșine (jihadul spiritual, interior). În această lucrare sunt amintite campaniile privind legea grațierii din România și cea din solidaritate cu Siria aflată în război, o dată cu încercarea mea disperată de a ajunge la Alep: 1. prima oară, în vara anului trecut (2016) cu ajutorul activiștilor sirieni din Gaziantep, însă orașul Alep era încercuit de regimul sirian (sub blocadă), strada Castello, mai înainte unica modalitate de acces, bombardată în continuu, iar granița cu Turcia închisă, 2. a doua oară, anul acesta (2017) cu suportul participanților la marșul pro-Alep și pro-refugiați, din Berlin la Alep. *The last but not the least*, în această lucrare sunt prezentate idei / acțiuni de sensibilizare / conștientizare referitoare la comunitatea LGBT, precum și în sprijinul bolnavilor de cancer / Huntington.

Pe lângă cancer (în diverse forme), un accent special e plasat în această lucrare pe boala dansului (Coreea lui Huntington, "coree" înseamnă dans), o boală genetică rară, incurabilă deocamdată, moștenită de la tatăl meu și potențial transmisă urmașilor. După ce tata murise deja de această boală, în ultimii ani m-am confruntat și eu cu simptome ale ei. De exemplu, mă concentrez și procesez tot mai greu informațiile, stau săptămâni să citesc ori să scriu un rând (mă dor mâinile, sunt paralizate, dar și creierul e – cel mai mult de dimineața până seara).

Și Promy (titanul Prometeu, prietenul meu vechi din copilărie, iubirea mea și eroul meu) trebuia să înfrunte bestia de vultur devoratoare de ficat de la răsăritul soarelui la apus, seara și noaptea era mai eliberat, păsărica antropofagă pleca (pentru a reveni a doua zi dimineața), iar ficatul se refăcea noaptea, chiar dacă nu scăpa de lanțuri și accesorii și telenovela continua. Ei, în prezent, după revoluția noastră democratică din Olimp, Promy are măcar o altfel de păsărică (pe mine). La altfel de politică, altfel de păsărică.

La mine, similar, de câțiva ani (de vreo trei ani și ceva), de la răsăritul soarelui până la apus, păsărica antropofagă mi se înfige în ceafă și îmi strânge creierul ca într-un clește cu ciocul ei hulpav, devorându-mă și ținându-mă captivă în piatră/stâncă/Zid. Nu mai simt nimic... în afară de o stare de leșin, amețală, probleme de concentrare, memorie și vorbire, depresie, împietrire, neputință, respingere, angoasă (toate niște simptome pe care le-am atribuit anterior (prea mult) rinetei și hipotiroidiei, deși mai curând proveneau de la

Boem@ (105) 11/2017

Ileana TODORAN

Adevărat am înviat!

boala Huntington). Așa că stau și zac închisă în piatră/Zid și mă mai înduioșez cu greu (câteodată seara), cu ajutorul lui Dumnezeu, Promy, al melodiilor noastre sau al dansurilor noastre preferate.

Însă poate că uitarea, paralizia și starea de incapacitate generală reprezintă doar o regresie la stadiul de bebeluș și așa voi ajunge la înocență, voi regăsi în sfârșit copilul nevinovat din mine, și nu numai pe cel orfan/neaajutorat ori pe cel care face prostii mari. Dacă uiți, (re)descoperi mereu, totul ți se pare nou și proaspăt. Și dacă nu te rătăcești, nu te regăsești. Încerc să răspund paraliziei mentale, psihice și fizice produse de boli, închisori, traume, sistem cu puterea muzicii, a dansului, a dragostei și a imaginației.

Și, ca dovadă, încă dansez împreună cu Promy, animalul, leguma mutantă, dușmanul popoului, teroristul, trădătorul, gunoiul, dezastrul și coșmarul meu favorit în care am fost vreodată blocată. Vreau să rămân în Titan... în Titanul Prometeu. Prin el am simțit cea mai mare durere din viața mea (dovadă rănilor și cicatricele comune), dar am primit și cea mai mare iubire și fericire (agonie și extaz, război și pace, moarte și înviere). Dansăm dansul dezastrelor goi, în abis, în potopul de fulgerașe și bombe. Și mai departe. Din solidaritate de stângaci și de băutori de limonade cu sirop de arțar, probabil.

Și, dacă nu voi mai putea rosti ultimele cuvinte (înjurături pentru Big Brotheri și sistem în română, chineză, kurdă, arabă și în limba unicornilor) și "vă iubesc" și "sunteți hobbiti" pentru voi, ceilalți), voi încerca să le scriu. ASAP. *I'm doing my best*. Din motive est-etice (cum zicea

(continuare în pag. 37)

Monica Lovinescu), de căutare și mărturisire a adevărului, de recuperare a memoriei (oricât de incomod și dureros... "a-ți imagina înseamnă a-ți aminti", spunea și Ana Blandiana) și de purificare interioară și exterioară: ultimele lacrimi și ultimul hohot de râs isteric vor spăla sufletul meu și un strop măcar din păcatele lumii.

Și vor aduce, pe lângă scuipatul intelectual, o îmbrățișare titanică să ne facem praf de stele, un sărut (gay) salvator ca al lui Her (Heracle) pentru Promy și o limbuță de-a lui Pesu (motanul, nepotul nostru și titanul Piersicuță care a trecut prin patru transfuzii, a supraviețuit la trei și ne lungea și când îi dădeam medicamentele, și câte zece odată) pentru a ne lunge cicatricile și rănille.

Poate că uit să număr, dar nu voi uita cât fac $2+2$. $2+2$ fac 4. Să-mi repet așadar și să nu uit că misticii sufiști Rumi și Shams glorifică și ei bețivii, nebunii și copiii ca simboluri ale inocenței, adevărului, iubirii și grației divine. Și rătăcirea (hm, Shams era derviş rătăcitor... eu am fost, de regulă, adepta drumurilor bine planificate, după indicator și hartă și am preferat să fiu acasă, nu pe drumuri, mi-a fost groază de rătăcire, de când eram mică, taică-miu o lua pe scurtături bizare și ne prindea noaptea pe munte).

Tânjind de dor, năucit de dragoste și de o atracție fatală, însă fără să se poată abține, poetul mistic sufist Rumi se azvârle ca molia drept în flacăra lumânării. Chiar dacă aceasta îl consumă, focul iubirii nu poate fi stins nici de potop ("dacă apa vieții va veni peste tine, nu te va îndepărta de flăcără"). Nu știu de ce îmi aduce aminte de sacrificiul ritual, fascinant și barbar al arderii frunzelor toamna și, deopotrivă, a cărților ("Amintiri din copilărie" – Ana Blandiana). Nu rămâne nimic? Ba da, mirosul. Un miros intens de frunze/cărți arse.

Mistuit de beția iubirii, Rumi se învârtește pierdut, spânzurat de bucla lui Dumnezeu (și de a lui Shams), dansând amețit, la nesfârșit, dansul dervişilor rotitori, dansul lui Zorba, dansul nostru cu dezastrele. Și eu vreau să mă lase Promy să mă agăț de o buclă de-a lui ca în clipele în care ne-am îmbrățișat în infern, pe Elbrus ori în Tartar, acum câțiva ani și îi spălam rănille cu lacrimile mele. Atunci am sfidat un pic legile infernului cu puterea dragostei și a imaginației.

Să împletim mai bine un lanț din bucle, începând de la Dumnezeu, continuând cu Promy, Rumi, Shams și alții și să-l lansăm către cei disperați din închisorile de pretutindeni, cei goi și rătăciți în abisuri, să se prindă și ei. V-ați prins, logic, nu? Bune și lanțurile (de bucle) la ceva!

la uitați, mi-am mai adus aminte ceva: Rimbaud, iubitul lui Verlaine, zicea că pentru a înțelege lumea și a avea o experiență deplină a ei trebuie să ne confruntăm cu dereglarea fizică și psihică. Cred că Rimbaud e invidios pe mine și pe Promy. Ar vrea și el asemenea dereglări ca noi și să fie pururi beat gratis, fără să consume altceva decât limonade.

(Din volumul recent ieșit de sub tipar "Adevărat am înviat!", editura InfoRapArt oct. 2017)

cauza legii electorale care stabilea pragul de 6000 de galbeni, venit pe an, pentru a putea fi ales (presupunem că această restricție se constituia într-o opreliște legislativă în calea corupției!). Se cunoaște faptul că, în cele din urmă funcția de domn a fost atribuită lui Alexandru Ioan Cuza, făuritorul de juer și de facto al Micii Uniri, fiind sprijinit financiar și de Costache Negri. Pe timpul domniei lui Cuza, Costache Negri, numit agent diplomatic la Constantinopol, a contribuit la consolidarea actului Unirii Principatelor pe plan extern.

Costache Negri a fost fiul lui Petrache Negri, mare vistiernic și agă, și al Zulniei Donici. Școala elementară a făcut-o în casă și la curtea domnească de la Iași, apoi la Chișinău și la pensionul lui Cuienim.

A avut moșie la Mânjina, lângă Galați, loc de întrunire a intelectualității revoluționare. Aici se întâlnea cu bunii săi prieteni, Vasile Alecsandri și Alecu Russo. A fost vizitat și de Nicolae Bălcescu. Aceste întruniri, agape prietenești erau pigmentate cu ample partide de vânătoare, iar în sat cu participări la hore la care, alături de tineretul satului, învârtea sârbe moldovenești.

George Călinescu, în „Istoria literaturii romne de la origini până în prezent” menționează: „Omul a jucat un rol mai mult politic, atingând literatura doar în treacăt”. La îndemnul poetului Vasile Alecsandri a scris versuri patriotice, aflându-se sub influența maestrului său (și bun prieten). Din improvizările poetice, George Călinescu reține „Urare” pentru ȧiganii dezrobiți.

Din cauza datoriilor pierde moșia Mânjina, (azi, comuna Costache Negri). Se retrage la Tg. Ocna unde trăiește ca un Robinson Crusoe, izolat de lume, ocupându-se de grădina proprie. A decedat la 28 septembrie 1876 la Tg. Ocna.

Din această succintă prezentare se desprind câteva concluzii:

1. Rolul și influența prieteniei în dezvoltarea individuală, în afirmarea unor idealuri. Costache Negri a fost apropiat al poetului Vasile Alecsandri. Împreună cu Alecu Russo și ceilalți pașoptiști au pus la cale reforme revoluționare, programe, au pregătit și influențat Unirea Principatelor de la 1859.

2. Costache Negri și-a pus moșia de la Mânjina la dispoziția conjuraților. Le-a prezentat datini și obiceiuri locale, le-a bucurat inimile cu horele satului, le-a facilitat partide de vânătoare prin pădurile moșiei. Larghețea sufletului, neegoismul față de lucrurile materiale au sporit datoriile, fapte ce au condus la pierderea proprietății.

3. Conștient că nu a primit harul scrierilor literare, n-a insistat pe această cale, mulțumindu-se să dea satisfacție îndemnilor prietenului său, Vasile Alecsandri, compunând improvizări, neabdicând de la principiile umaniste. Dovadă stă „Urarea” adresată ȧiganilor dezrobiți, care se încheie cu un omagiu adresat Domnului Unirii, Alexandru Ioan Cuza I.

4. Și-a pus întreaga capacitate intelectuală în slujba idealurilor naționale de Unitate și Unire, ca diplomat al ȧrii la Constantinopol.

5. Se degajă sentimente patriotice din tot ce

(continuare în pag. 38)

Angela BURTEA

Toamna

Toamna și-a intrat în drepturi! E plină de lacrimi și frunze ruginii, aruncate în zborul maniacal al vântului peste deal și văi, peste nesfârșite șesuri și-n colțuri de rai, unde iubirea plutește în pas de vals, semn al veșniciei.

Stă bob de nor aninat de frunza-mi arămie, ce-mi leagănă doruri și nostalgii incurabile. Mă las mângaiată de farmecul lor și-adun cu sfială firave urme de viață. Nu-mi pasă de-i ploaie cu cer mohorât, nici urme adânci din anii trecuți. E viața de azi, cu zâmbet de lut sau pân* la urechi, cu mers tremurat sau bine-ancorat, cu visuri în vis și dor neatins. E speranța deșartă ori sac încărcat, e șuvoi de lumină în nor aruncat. E rădăcina timpului, cu prelungi amintiri, e rodul bogat, cu fețe brumate și ochi de smarald.

Toamna și-a intrat în drepturi! E toamna mea, poate și-a ta, e tot ce-a mai rămas din ea. Mă plec în fața timpului trecut și sărut cu bucurie gleznele primăverii, culegând cu nesaț întâiul mers și râsul nestăvilat al copilului de odinioară, îmbrățișez vara în explozii și fuziuni sentimentale, strângând la piept clipele de neliniști tinerești și ocolesc cu bună știință albul iernii, fiindcă, îmi place să cred, că poarta de intrare este încă departe.

Nimic nu e ca toamna, mai blând și mai nervos, nimic nu mă atinge din ce-i puhav, lăptos! Mi-așază la picioare covor pictat de vânt, de soare alintat și-ascuns printre cântări, stropit cu mustul dulce și plin de voioșie, cu lacrimi înțelepte în rame dantelate, cu gând pierdut în șoapte, cu haină de alint.

Mă simt răsfățată și nu mi se cere comision. E darul suprem, neimpozitat, dar binemeritat. Las lacrima să curgă să-mi spele vechi păcat și car cu demnitate un dar legat cu sfoară vie, cu picuri de lumină și zboruri spre înalt!

E toamna mea, poate și-a ta, e tot ce-a mai rămas din ea! Și-n toată poezia vieții am presărat și semințe de aur din care culeg, acum, mireasma și sporul ceresc.

(utrulare din pag. 37)

au gândit și făptuit pașoptiștii, atunci când interesul național era mai presus de doctrinele și scopurile partinice.

Este de remarcă faptul că începutul desfășurării evenimentelor revoluționare în țările române l-a făcut mișcarea din Moldova. Programul revoluționarilor moldoveni expus în documentele „Principiile noastre pentru reformarea patriei” și „Dorințele partidei naționale din Moldova” puneau, pe lângă problema împrăștiării țăranilor și chestiunea creării statului național român.

În acest context cele două Ore Astrale ale românismului, Unirea Principatelor de la 24 Ianuarie 1859 și Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 au condus la realizarea dezideratului pașoptiștilor, oameni politici de înalt caracter, iubitori de Țară și Popor.

Fie ca exemplul înaintașilor să stimuleze gândirea și sufletul clasei politice actuale în a duce pe mai departe idealurile tuturor acelor care se doresc a fi Români!

TELEVIZIUNEA

LITERARĂ

www.televiziunealiterara.ro

tvbucuresti@yahoo.com
0722.410.597
0740.370.665

Claudia BOTA

L'air du Temps al morții

Aburi de parfum electrizat
 În așternuturile cearșafurilor unei zile infernale,
 Străbați caldarâmul încătușat al morții,
 Strigăte sugrumate din infern răzbat
 Un afgan ți-a înfipt toporul în pieptul făcut țandări
 de un obuz,
 Un sirian rupe viața cu maceta înfiptă
 în harta găurită din perete
 Iar irano-germanul își fixează pistolul semiautomat în
 haina găurită,
 Un criminal a ucis un polițist și un homosexual american,
 Teroriștii în Germania își poartă rucsacul cu o bombă
 care oricând poate să explodeze.
 În pântecul mamei izbucnește plânsetul fraticid al morții
 prin zidurile schilodite,
 Dincolo de geam răzbate parfumul
 L'air du Temps al morții,
 Nina Ricci nu credea că până aici se va ajunge.
 Însă tu stai pasiv ascultând știrile
 Ți-ai desprins retina înfășurând-o în abajururi
 Unde cristalele swarovski sidefate înconjoară
 tancurile rusești,
 Zidurile Berlinului stau mărturie
 pentru cei care stau cu votka în mâinile neputinței
 Bunica cară prunele în coșurile farmacistului care
 prepară mereu, mereu aceiași drogherie.
 Te uiți neputincios, conștiința ta e parfumată de
 putregaiul care molipsește viața,
 Viața ta într-un coșciug se-ntrezărește
 din ochiul muribund
 Trezește-te conștiința plină de molimă!
 Te razemi cu pieptul de ciuma atrofiată
 a atomului din care striga întreaga gloată.

Mai avem timp

Mai avem timp să fim împreună,
 Să ne întoarcem către Poarta sărutului
 Către lumile noastre ce ni se deschid ,
 Să privim amândoi către viață.

Mai avem timp să ne luăm
 Roadele viselor noastre
 Să lucrăm zi de zi,
 Pentru mântuirea noastră.

Mai avem timp să privim
 Către timpul din noi
 Ce ne acoperă astăzi,
 Pentru a fi și a da.

Mai avem timp să iubim
 Când desprinsă fiind de trecut
 Traversăm amintirile noastre,
 Între viață și moarte.

În depărtare

Lumina palidă a amurgului,
 Însângerat de jalea cuvântului
 A pătruns în armonia neatinsă,
 Neștirbită a violetului neîntinat
 ce-n palmă stă cuprins.
 O inimă pleacă apoi se ridică,
 atingând umbrele din coroana cerului,
 A copacului care stă solidar
 în miezul verii.
 De ce s-a scuturat în această toamnă ?
 S-a rupt ultimul vlăstar,
 A neamului meu ce a înflorit,
 În Duminăca Lăsatului de sec.
 Pe retina mea stă lumina,
 Fără să mă pustiască dorul tău.
 Dorul care mă poartă mereu prin depărtări,
 Lumina luminează întunericul
 din umbra cuvântului,
 Iar focul sacru din genune
 s-a ridicat și s-a înălțat.

Tăcere muribundă

Te-ai cuibărit în închisorile inimii
 În ungherele desprinse din retină,
 Iar când orașul îl străbat
 răbind articulațiile din carnea plină
 Prin ore mă resimt stingheră
 nimic nu face să mă mai rețină.
 Îmi cercetez buzunarul
 în care azi am primit ultimul bilet,
 Pentru ultima călătorie
 cu o destinație necunoscută mie.
 Vagoanele sunt pline dar fără de lumină,
 Tăcerea muribundă
 se instalează și-n oasele turtite
 În care inima nu mai pulsează,
 Câtă tăcere, unde totul mă-ngheață!

Dor nesecat

Te-am privit prin dorul ochiului meu luminat,
 Ale cearșafurilor îngălbenite
 și topite de sentimente seci,
 Prin gândul neputinței mele,
 reținute m-am schimbat,
 Am răsturnat valurile care mă purtau
 spre alte bărci.
 M-ai petrecut până dincolo de durerea rătăcirii,
 Până la limita neștiută și neîmblânzită
 a decăderii.
 Fiind un suflet dalmat, durerile toate mi
 Le-ai luat,
 Dorul Tău mă pustiește mereu,
 prin cetăți neștiute,
 Zborul ridicând praful de pe piatra,
 unde mi-ai săpat,
 Cuvântul pe care Tu, în suflet mi l-ai încrustat!

Nicolae MATCAȘ

EPIGRAME

Britanicul înainte de intrarea în UE

A-ncercat (Ah, pregetul!),
Numărându-și pâinile,
Marea. Doar cu degetul.
Azi își mușcă mâinile.

Britanicul după Brexit

S-ar fi vrut în lac un smuge,
Dar a dat în tău de râie.
Azi, scăpând din țarc, el fuge
Ca și dracul de tămâie.

Mintea de pe urmă a britanicului

Mintea Angliei - ehé! –
Cea din urmă-i cam așa:
Greu să intri în UE,
Și mai greu să ieși din ea.

Unui regim militarist, care experimentează rachete balistice și pretinde la statutul de putere nucleară mondială

Un capîu, pornindu-și jocul,
Asume-și ponoasele,
Căci se joacă nu cu focul –
Cu ditai focoasele.

Unui șef de stat, care, sfidând opinia publică internațională, amenință lumea cu rachete nucleare

Racketând ca mușunachi,
Ai să dai de Nagasaki,
Fluturând cu țâfnă scrima,
Músai - și de Hiroshima.

Franchețe

Baronesa frau von Brengen,
Luntre între „nu” și „da”:
Unii v-ar pupa în Schengen,
Alții mai nu v-ar mânca.

Unui conducător de stat impasibil la sancțiunile UE și SUA

Ca din gură - țip' – de șarpe
Că l-ar fi băgat la apă.
Strună - el – al spartei harpe,
Nici se-ndoaie, nici nu crapă.

Reprezentanților unor țări din UE, care se împotrivesc intrării României în spațiul Schengen

Franc*, Angela**, Mark***, bădie,
Că sunteți sau nu în duși,
Ar fi-o mare josnicie
Să ne-mpingeți iar la ruși.

*Frank-Walter Steinmeier – președintele Germaniei

**Angela Merkel – cancelar al Germaniei

***Mark Rutte – prim-ministrul Olandei.

O nouă reacție la sancțiunile Vestului

Vestul nici n-a dat să-ntrebe:
„Kak vî, brătari-bratúșki?”*,
De sub tanc, stâlpită,-o ghebe:
„Putin iar și-arată mușchiil!”

*Kak vî, brătari-bratúșki (rus.) – Ce mai faceți/ Cum o duceți, frați-fărtați?

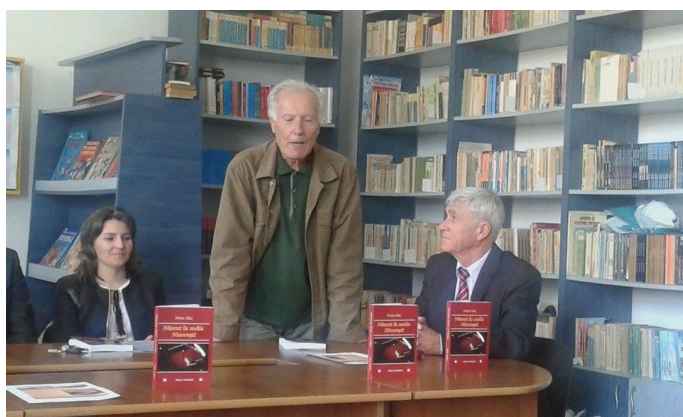
Unei politiciene din RM, care susține că Marea Unire din 1918 ar fi fost înfăptuită cu forța

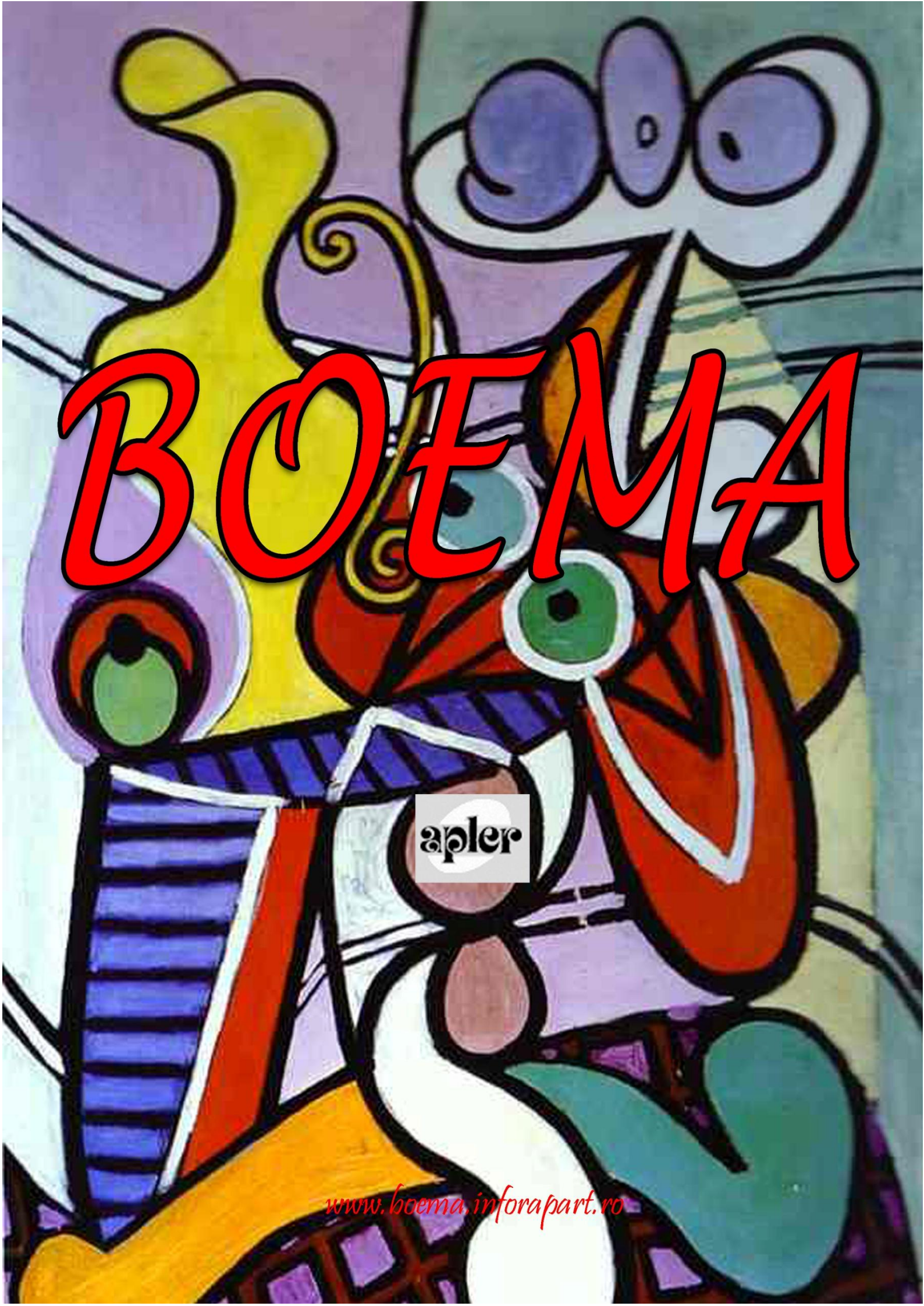
*Essere testa battuto?**
Să nu știe ea, cudadba,
Că Unirea am făcut-o
Nu la Moscova? La Alba!”

*Essere testa battuto? (it.) – Să fie bătută-n cap (cu leuca)?

Lansare de carte: Petre Rău – “Născut în zodia Nicorești” (16.10.2017)

BOEMA

apler

www.boema.inforapart.ro